

DEBRECEZEN

XIX. évfolyam 162. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Német páncélosok Sztalingrád előterében

A tengelycsapatok 80 kilométerre közelítették meg a várost — Összpontosított támadás a lángban álló Rosztov ellen — A Don hídjait szétrombolták - Német tengeralattjárók az Atlanti-óceáni csatában 38.000 tonna hajóteret süllyesztettek el - Több helyen felrobbantották a moszuli olajvezetékét - Rooseveltt átveszi a szövetséges hadsereg főparancsnokságát

A szovjet hadászati katasztrófája pontakozik ki a Don torkolati vidékén a rosztovi térségben. Azon a helyen, ahol erős csapatokat vontak össze, hogy támadást indítsanak a téli hónapok múltával a szerintük nagyon legyöngyült és a kemény orosz télben sok veszteséget szenvedő tengelycsapatok ellen, ők szenvedik el a legsúlyosabb veszteségeket. Timosenko a Kurszk-Taganrog-vonalon száz hadosztályt összpontosított és óriási hadianyagot halmozott fel, hogy összelörje a németek dél-oroszországi arcvonalát és visszaszerezze az iparvidéket, a bányavidéket és amit beharangoztak jól előre, hogy az ukrán feketé földön sem aratnak még egyszer a németek. Az angol-szász propaganda hírül is adta, hogy készül az elsőpró erejű szovjet támadás a tavasz megindulásával. A támadás nem indult és a németek elismerik, hogy jó volt a haditerve is Timosenko generálisnak, de a németek haditerve még jobb volt és ráadásul a német felszerelés és a német katonák is jobbnak bizonyultak megint. A támadókból megtámadottak lettek és a szovjet csapatok a charkovi megtorpanást követő visszahúzódása meneküléssé fokozódott. Olyan irányból kapták a német támadás főerejét, ahonnan nem várták és hiába jöttek Ázsiából a tartalék-seregek, nem volt elég arra, hogy megállítsa a tengely gépesített hadosztályait, páncélos csapatait és főleg nem tudtak megküzdeni a német légi haderővel, mely minden amerikai és angol repülőgépségítés ellenére is megszerelte és megtartotta a légi térben való uralmat.

A támadásra felkészült óriási szovjet seregnek ma egyetlen célja van: valahogyan átmenekülni a Don-folyón, minél több embert és felszerelést megmenteni. Timosenko száz hadosztályából mennyinek sikerül a menekülés, azt majd megtudjuk, ha befejeződik a Donec és Don kanyarulatában katalpa szorított szovjet erők teljes felszámolása. Azt az aránylag keskeny, menekülésre még nyitva maradt utat, mely Rosztovnál a Don torkolati-vidékén maradt, mára már bezárták és Rosztov is körülkerítve lángtengerben várja, hogy másodjára is bevonuljanak falai közé a német seregek.

Rosztov este megpecsételi a Kaukázus sorsát is. Innen indulnak jó utak és vasutak. Ez a nagy város jelenti a kulcsot a Kaukázus kapujához. A német támadás most már kétségtelesen a Kaukázus felé irányul és ezt a célt szolgálja a Sztalingrád felé való előretörés is, mert a volgamenti városnak az elfoglalásával megszakad a főútvonal Asztrachan felé is és nemesak a feketetengeri részekről, hanem még a Kaspi-tenger legfontosabb forgalmi pontjától is elvágya marad Moszkva. A német vezérkar tervei biztosított-

lák a gabonatermő végtelen ukrán földeket, a legfontosabb iparvidékek, bányavidékek birtoklását, csak a Kaukázus olaja van még hátra. Ha ettől is elvágják az orosz óriást, nem kétséges, hogy milyen sors vár arra a birtoklómra, mely most is csak a külföldi segítségben reménykedik már.

A keddi jelentések hírül adják, hogy a német páncélosok Sztalingrád előterében vannak már és 80 kilométernyire közelítették meg a várost. Ez azt jelenti, hogy a tengely csapatai 600 kilométernyire lörtek előre kiindulási pontjuktól. A harc nehéz volt és az esőtől felázott talajon kemény munkát jelentett az előretörés. Most már megszünt az esőzés és a száradó utak gyorsítják a hadműveleteket. A légi erő a Don átjáróit bombázza, hogy akadályozza a szovjet hadak vonulását. A nagy események gyorsan követik egymást a dél-oroszországi síkon és annyira megsemmisítő hatású a tengely támadása, hogy az angol lapok nem is kísérlék meg a helyzet „magyarozását”. A „News Chronicle” így ír: A szovjetet már csak a esoda mentheti meg.

A szárazföldi harcokkal egyidőben fokozottabb tengeralattjáróharc indult meg, hogy bértsák az utánpótlást és elvágják az angolszász erők összeköttetését. Angol hivatalos hely jelentette be, hogy 19 millió tonna a veszteség eddig. Ezt a számot, mint a német külhírlapok hírül adják, négy nap alatt 105.000 tonnával növelték. A tengeralattjárók most az Azori-szigeteknél és a Szent Lőrinc-felvi torkolatánál tevékenykednek. Óriási eredményeket érnek el a búvárhajók, mert egy-egy hajókaraván elpusztítása felér egy nagy szárazföldi hadsereg csatájával. Gondoljunk csak a murmanszki karavánra, melynek elpusztult hadianyaga elég lett volna 50.000 főnyi hadsereg kiképzésére, bőséges felszerelésére.

Az események sorában említeni kell a voronyezsi szovjet támadásokat. Erejüket veszítették már és azokat az erőket, melyek éjszaka keltek át a Voronyezs-folyón, a németek bekerítették és megsemmisítették. Angol jelentések azt közölték, hogy Voronyezst visszavették az oroszok és a német hadosztályok a Don-folyón át menekülnek. Német hivatalos helyen ezzel a hírrel szemben közölték, hogy nem értek el eredményt a szovjet makacs támadásai.

Az oroszoknak azt a tervét, hogy a német arcvonal két sarkát betörjék, meghiúsították. Voronyezsnél mindent elkövettek napokon át, de hiába, a hídfőt nem tudták visszafoglalni. Mariupolnál az Azovi-tenger partján csapatokat lettek partra a német vonal sarkában, de ott sem értek el eredményt.

A táviratok seregéből két érdekes hír emelkedik ki. Rooseveltt átveszi a szövetséges hadsereg főparancsnokságát.

Viezhy azt jelenti, hogy több helyen felrobbantották a moszuli olajvezetékét.

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

Berlin, július 22. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek:

A véderőparancsnoksága közli: A keleti arcvonal déli szakaszán német és szövetséges csapatok északról, nyugatról és keletről összpontosított támadásban vannak Rosztov ellen. A város lángokban áll. A Don feletti hídakat szétrombolták. Északra egy német hadsereg gyors iramban nyomul előre délkelet felé és 80 kilométernyire Sztalingrádtól nyugatra megközelítette a Don szakaszát. Ellenséges hátrévedések szétugrasztott ellenséges erőcsoportokat semmisítettünk meg. A légihaderő támadta az ellenség visszavonulási útjait és a rosztovi térségben tovább folytatja támadásait a folyó átkelési pontjai és a vasúti berendezések ellen. Voronyezstől északra visszavertük az ellenséges támadásokat. A középső arcvonalszakaszon egy gyaloghadosztályunk megsemmisített egy bekerített ellenséges erőcsoportot. Elkeseredett közelharcban 105 harci állást rohammal bevettünk. Az Ilmen-tó felől délre és a leningrádi bekerítő arcvonalszakaszon több ellenséges támadást részben elkeseredett közelharcban megütszítettünk.

A voronyezsi helyzetről az angol és szovjet sajtóban terjesztett híresztelések merő kitalálások. Ott gyaloghadosztályokat el sem vágták, sem ezek a

hadosztályok nem menekültek át a Don folyón. Mint eddig, most is tartjuk voronyezsi hídfőállásainkat s magát a várost és valamennyi szovjet támadást véresen visszavertük. A voronyezsi hídfőt biztosító harcok kimeneteléről a német sajtó fog beszámolni. (MTI).

Berlin, július 21. Illetékes német helyről közlik: A keleti arcvonalon folyó küzdelmekről új hírek a berlini katonai körökhöz kedden este nem érkeztek. Berlinben kijelentik, hogy a keddi hivatalos hadijelentés tartalmazott első esetben félreérthetetlen adatokat a német hadműveletek irányáról. (MTI).

Stockholm, július 21. Londonból jelentik: A Times című londoni lap a Szovjetunió helyzetét boncolgatva a következőket mondja:

Azok a közvetlen, vagy közvetett károk, amelyeket a szovjet ipar szenvedett el a német haderők feltartóztatatlan előretörése következtében, annyira súlyosak, hogy a szövetségeseknek haladéktalanul teljesíteni kell a Szovjetunióval szemben vállalt kötelezettségeit.

Washington, július 21. Stirling amerikai altengernagy nyilatkozatot tett a második front kérdéséről s annak a véleményének adott kifejezést, hogy legalább is a közeljövőben kevés a valószínűsége a második, európai arcvonal létesítésének.

A magyar csapatok az általuk elfoglalt harcteret megtisztították a bolsevistáktól

Berlin, július 21. (NTI) A német csapatok — bár terepnehézségek és aknázatok vannak útjukban — a visszavonuló ellenség utóvédjeinek sarkában nyomulnak előre. A gyorscsapatok újabb hídfőállást létesítettek a Donec és innen kiindulva akadályba ütköztek. A légi erő támogatta az előrenyomuló német és szövetséges csapatokat. Harci repülőgépekkel ezeken kívül Rosztov pályaudvarberendezését és más hadifontosságú célpontjait bombázták. A nehéz bombák sok csarnokot és a város leherpályaudvarán lévő raklári gyűjtőket fel, valamint sínberendezéseket és épületeket pusztítottak el. A Rosztovtól délre fekvő térségben a bolsevista vasúti forgalom leküzdésére irányuló harcokban 15 haladó vonatot bombatalálatokkal felgyújtottunk. Ezen kívül heves támadások irányultak a Donec északi folyásának térsége és a Don közötti keleti irányban menekülő bolsevista oszlopok ellen. 350 gépjárművel letálatoltuk megsemmisítettük Voronyezstől délre lévő harci területeket, ismét ellenséges erőcsoportokat robbantottak szét. A magyar csapatok az általuk elfoglalt harcteret megtisztították a bolsevista maradvány-

csapatoktól. Voronyezstől északra az ellenséges előretöréseket heves harcokban visszavertük és a visszavonuló bolsevisták után előretörve, sok foglyot ejtettünk (MTI).

Magyar és német katonák bajtársi találkozásai a keleti arcvonalon

München, július 22. A „Münchener Neuste Nachrichten” igen meleg hangon és bajtársi szellemben megírta a keleti arcvonalra érkezett honvédsapatokról. A német és magyar katonák találkozásakor minden alkalommal megnyílnak az az őszinte szívélyes bajtársi viszony, amely a két nép harcát küzdő fiait egymáshoz fűzi. Minden német katonát biztos abban, hogy a magyar katonák

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma 801—1200 számig lehet jelentkezni a cukorjegyért.

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

minden támadást gyorsan, kiválóan és bátran visszavernek, míg számukra is elérkezik a támadást elrendelő parancs. (MTI.)

A második európai harctér megvalósíthatatlan

— írja a török sajtó

Istanbul, július 22. A török sajtó megállapítja, hogy mindazok, akik ma egy második európai harctér létesítését kívánják, nem vetnek számot azokkal a mérhetetlen nehézségekkel, amelyek e terv megvalósításának útjában állnak. Ahhoz, hogy megismerjék

A szovjet hajóhad egy része török kikötőkben keres menedéket

Istanbul, július 21. Nem hivatalos értesülés szerint a fekete-tengeri szovjet hajóhad egy része arra készülődik, hogy török kikötőkben keresen menedéket. Hír szerint az ankarai kormány már

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Róma, július 22. Az olasz főhadiszállás 784 sz. közleménye: Az ellenségnek azokat a kísérleteit, hogy vonalainkba beszivárognon, erőteljesen megértük és több páncélos járművet elpusztítottunk. A tengely repülői ismételt támadták az ellenség csapatösszevonásait és felgyújtottak több ellenséges harcokost. Ezek között néhány legnehezebb mintájú harcokost is volt. A légharcok során a német vadászrepülőket hat ellenséges gépet lőttek le. A tengely légi alakulatai bombázták Máltát. Ezek folyamán Málta felett légharcok fejlődtek ki. Ezekben a harcokban a brit léglőerő négy repülőgépet vesztett. Egy búvárnaszádunk nem tért vissza támaszpontjára. A légénység hozzátartozóit értesítettük. (MTI.)

Különjelentés az Atlanti-óceáni csatáról

Négy nap alatt 104.000 tonna elsüllyesztése

Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon az Azori szigetektől északra egy Afrika felé tartó hadianyagszállító erősen biztosított hajókaravánból elsüllyesztettek két hajót, 88 ezer tonna tartalommal. Közöttük volt egy nagy löszszállító hajó, amely a levegőbe repült. Egy tengeralattjáró egészen a Szent Lőrinc folyamig tört előre és ott egy kísérlettel haladó hajókaravánból három hajót elsüllyesztett, összesen 15 ezer tonna tartalommal. Egy 4500 ton-

Az angolok 3 és félórás bombázópara német kötőzhelyre

Berlin, július 21. Az el-alameini harcok folyó harcok során brit bombázók megtámadtak egy német kötőzhelyet. A német Vöröskereszt a sivatagi úttól messze, 11 kilométernyire az el-alameini tüzvonaltól mögött messzről felismerhető nagyobb kötőzhelyet állított fel. A helyet tíz nagy vöröskeresztes lobogó jelezte és mindegyik sátrán még külön egy-egy vöröskeresztes lobogó volt. Ejjelében brit bombázógépek jelentek meg a főkötőzhely fölött. Tájközöség végett először világító röp-

Több helyen felrobbantották a moszuli olajvezetékét

Vichy, július 21. A moszuli olajvezetékét Tripolis és Haifa között több helyen felrobbantották — jelentik

Elsüllyesztett amerikai, norvég és brit hajók

Lisszabon, július 21. Rio de Janeiroi jelentik: a tengely tengeralattjárói a brazil partok magasságában elsüllyesztettek egy brit, meg egy angol szolgálatban álló norvég kereskedelmi hajót. (MTI)

Stockholm, július 21. Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma közölte, hogy egy kis amerikai kereskedelmi hajót Amerika keleti partjainál egy tengeralattjáró megtorpedózott.

Amsterdam, július 21. Az angol hírszolgálat jelentése szerint a brit tengeri hivatalka közölte, hogy a Csatornában lezajlott ütközetben egy brit motoros ásvász naszád kigyulladt és így el-

Rosztov 500.000 lakosu közlekedési kulcspon

Berlin, július 21. Katonai helyről közlik: Rosztov városa a Don partján fekszik, a Szovjetuniónak egyik legfontosabb nagyvárosa, lakosainak száma meghaladja az ötszázszázat. Közlekedési szempontból valóságos kulcshelelyzetben van. A városban visz át a fontos olajvezeték, amely Észak-Kaukázus olajközpontjától szállítja az olajat a Donec medencébe. Rosztov városának doni kikötője nagyteljesítményű és korszerűen van kiépítve. Maga a Szovjet a gép és malomipar központjának mondja Rosztovot. (MTI.)

ezt a tervbevetett „második arcvonalat”, többmillió tonnányi hajótérre volna szükség. A tengeralattjárók levékenysége azonban az angolszászokat annyira kimerítette, hogy nem rendelkeznek elegendő hajótérrel. (MTI.)

megett minden szükségesnek mutatózó intézkedést s valószínűnek látják, hogy a szovjet hajókat a Márvány-tengeren fogják internálni. (MTI.)

A Führer főhadiszállása jelenti:

Egyiptomban az ellenség előretörését visszavertük. A léghaderő éjszakai támadásokat intézett az Alexandria közelében levő katonai célpontok ellen. Málta szigetén a lucal repülőter berendezéseiben bombatalálatokat értünk el.

A csatornában német könnyű tengeri erők elsüllyesztettek egy brit gyorsnaszád-flotilla vezető naszádját és tüzérségi találatokkal megrongálták több más gyorsnaszádot. A német öböl vidékén brit repülőgépek hétfőn tervszerűen bombákat dobtak le. Egy fiatal találatok érték. Néhány gyermek megsebesült. Az elmúlt éjjel néhány ellenséges gép anélkül, hogy bombákat dobott volna le, zavaró repülést végzett Keletporoszország felett.

nás gőzöst több torpedótalálat ért. A gőzöst legénysége zátonyra futtatta. Ezenkívül az amerikai térségben elsüllyesztettünk hat hajót 51 ezer tonna tartalommal és egy teherhajót torpedótalálattal súlyosan megrongáltunk. Mindent összevetve ezzel az ellenség utánpótlási hajózásának az elmúlt négy napban a német tengeralattjárók 16 hajó veszteséget okoztak, 104 ezer tonna tartalommal.

pentyüket dobtak le, majd bombákat szórtak a sebesültek sátraira. A támadás három és fél órán keresztül tartott. A mütősátrakat a bombák foszlányokra szaggatták s a bombaszilánkok eltaláltak több orvost, betegápolót, betegápolónőt és sebesülteket. Egy bomba szilánkjai leszakították a vezetőorvos bal karját, amidőn éppen műtétet végzett egy súlyosan sebesült angol katonán. A kötőzhelyet teljesen feldűlték. A támadás sok halálos áldozatot követelt. — (MTI)

az OFI a szíriai határról. Az angolok számos magassátlású szíriai személyiség őrizetbevételét rendeltek el.

veszteknek tekinthető. (MTI)

Berlin, július 21. Az amerikai brit el-látó hajózás a német tengeralattjáró fegyvernemről ismét újabb érzékeny veszteséget szenvedett. Hat ellenséges hajó merült a tenger fenekére. Ezek közül a hajók közül négy amerikai tehergőzös az amerikai partok közelében süllyedt el, egy közep nagyságú kereskedelmi hajó mintegy 80 mérföldnyire Virginia partjai előtt. Két másik hajó brit vizeken esett a tengeralattjárók támadásának áldozatul. A négy elsüllyedt amerikai kereskedelmi hajó hajótöröttjei Amerika keleti partjai közelében szálltak partra. (MTI)

Az agrártermények új ármegállapítása

A kormányt a mezőgazdasági termények új árainak megállapítása foglalkoztatja. A legutolsó minisztertanácson már tárgyalták ezt a kérdést, a tegnapi tartott minisztertanácsos Losonezy István közellátási miniszter a mezőgazdasági nyerstermények új ármegállapítására vonatkozó tervezetnek fontosabb részeit ismertette. A mezőgazdasági termékek egy részénél már történt újabb ármegállapítás és — mint ismeretes — Kállay Miklós miniszterelnök legutóbb bejelentette, hogy a tej termelői árat 40 fillérben, a sertés termelői árat 2 pengő 10 fillérben állapítják meg. Ugyancsak bejelentette a miniszterelnök, hogy a kenyér árat kilónként 4 fillérrel lesz állítják. A kenyérár leszállítása természetesen nem marad egyedül és sor kerül az új kenyéráraknak a megállapítandó lisztárakkal való összehangba hozatalára.

A legfontosabb agrártermékek közül a búza, rozs, árpa és zab ármegállapítását az 1942—43. évre a tegnapi és esetleg a következő minisztertanács fogja megállapítani, amint hogy a hűvelyes vetemények, az olajosmagvak, a takarmányfélék, a hagyma, burgonya, tengeri stb. árainak megállapítása is kellő időben késedelem nélkül megtörténik.

Roosevelt a szövetségesek főparancsnoka

Amsterdam, július 21. Mint a brit hírszolgálat Vancouverből jelenti, Roosevelt elnök rövid időn belül átveszi a szövetséges haderők főparancsnokságát. Rooseveltt, aki mint elnök, már eddig

A kormány súlyt vet arra, hogy az ármegállapítások — miután nagy körültekintést igénylő kérdéskomplexumról van szó — úgy történjenek, hogy a gazda éppen úgy megtalálja a számítását, mint ahogy szem előtt tartja a kormány a fogyasztói érdekeket is és mindenekelőtt azokat a közellátási kérdéseket, amelyek a hadsereg üte-képességének fenntartását és fokozását vannak hivatva biztosítani. Az új ármegállapítás kérdésében a gazdasági tárcák között már előzetes tanácskozás folyt és így a kérdés megoldása rövidesen várható.

Megállapították a vállalatok hozzájárulását a levelezésképzés céljaira

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi miniszter a pénzügyi, iparügyi, belügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértve megállapította a vállalatok 1942. évi hozzájárulását a levelezésképzés céljaira. Eszerint mindazok a vállalatok (üzemek), amelyeknél az alkalmazottk száma az 50-ot meghaladja, de az 1000-ot nem éri el, a levelezésképzés céljaira személyenként 7 pengő hozzájárulást fizetnek. Ezt az összeget legkésőbb szeptember 1-ig tartoznak befizetni.

Laval ellenállásra utasította az alexandriai francia hajórajt

Páris, július 21. A Paris Soir jelentése szerint Laval kormányfő parancsot adott az Alexandriában tartózkodó francia hajórajt parancsnokának, hogy minden eszközzel ellenállást fejtsen ki, ha az angolok erőszakot alkalmaznak a francia hadihajók ellen. Azzal kapcsolatban, hogy Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár nem volt hajlandó személyesen fogadni a francia nagykö-

vetet, a lap azt írja, hogy ezzel világosan behizonyosodott az Egyesült Államok kihívó szándéka. Sumner Welles neveltsége azonban semmit sem változhat Laval határozott magatartásán, hogy Rooseveltre bíz minden felelősséget azért, ha törésre kerül a dolog az Egyesült Államok és Franciaország között.

A kongresszusi párt célja India teljes függetlenségének kivívása

A gloucesteri herceg küldetése teljes kudarcot vallott

Bangkok, július 22. Mint a kalkuttai rádió híradása közli, Azad felépült betegségeből és hétfőn este Delhiből Karachiba utazott. Elutazása előtt kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a kongresszusi párt legelső célja India teljes függetlenségének kivívása.

Bangkok, július 22. Mint bangkoki illetékes indus körök kijelentik, a gloucesteri herceg küldetése kudarcot vallott. A herceg keresztül-kasul utazta Indiát és Ceylont és most tért vissza Angliába. Indiai megbízatalása abban állt, hogy jobb viszonyt teremtsen az angolok és az indiaiak között és megszilárdítsa az indiaiaknak az angolokhoz való hűségét. Azonban az indusok részéről mindenütt ellenséges érzületet tapasztalt Angliával szemben. Az angolok és az indusok kapcsolatai nemcsak hogy nem javultak, hanem lényegesen megromlottak. (MTI.)

Kalkutta, július 21. Az indiai helyzetéről általában azt hiszik, hogy Gandhi hamarosan megindítja a passzív ellenállás hadjáratát az angolok ellen. Az indiai angol kormányzat messzemenő intézkedést tesz Gandhi akciójának megakadályozására. Gandhi lapjában többek között a következőket írja:

Apolló filmszínház

Szerelmi történet a mai modern időkben.

Asszony a neved

Autóval a Kárpátalján.
Magyar Világhíradó!

Hungária filmszínház

Ma is a remek magyar VIGJÁTEK SLÁGER:

A nőnek mindig sikerül

Fősz.: Páger, Tolnay Klári, Turay, Szilassy, Rajnay, Pethes, stb.
Azonkivül: „AZ ELVÁRAZSOLT KASTÉLY” Walt Disney trükkfilmje.

Előadások: d. u. 5. 7. 9-kor! Híradó!

A magyar folyamórség néhány őrnaszádja küzdötte le a támadó csetnikeket

Más honvédelakulatunk nines Bosznia területén

Illetékes katonai helyről a következőket közli a Magyar Távíráti Irodával: Néhány magyar lapban az a hír jelent meg, hogy a boszniai területeknek a csetnikektől való megszűntetésére bevetett horvát, olasz és német csapatok mellett magyar honvédelakulatok is közreműködtek. Ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy a m. kir. honvédség folyamórsói néhány őrnaszádját, amelyek a Csanai hajózás biztosításá-

ban működnek közre s működési területük természetesen kiterjed a Száva kapcsolatos szakaszára is, e feladatának teljesítése közben legutóbb a partról több ízben tüzet kaptak. Az őrnaszádok a tüzet nyomban viszonyozták és a támadókat leküzdötték. Ezen túlmenően a honvédségnek más alakulata Horvátország, illetőleg Bosznia területén nines.

London csak „magánóhaj“-nak tekinti az oroszok második arcvonal-sürgetését

Beavatott angol körök a szovjet végső katasztrófájáról

Stockholm, július 22. A politikai események menetébe állásuk folytán bepillantást nyerő londoni körök megállapítása szerint az oroszok eddig még nem terjesztették Nagybritannia és az Egyesült Államok elé formális kiadványt a második arcvonal felállítására tárgyában. Az oroszok ezirányú kívánságukat csak formális eljáráson kívül juttatták kifejezésre. A moszkvai angol nagykövethoz és Beneszhez Londonban orosz részről csak egy úgynevezett „magánóhaj“, nem pedig hivatalos kívánságot juttattak el.

Beavatott angol körökben Oroszország jelenlegi helyzetének angol részről való megítélését a következőképpen szövegezték meg:

„A legkisebb kétség sem fér ahhoz, hogy az oroszok, akik ugyanazonkor a sötét órákat élék át, mint tavaly,

amikor veszélyben volt Moszkva és az egész arcvonal, annak idején a legteljesebb mértékben megőrizték az iránti bizalmukat, hogy a németeket vissza tudják verni. Most, az egész háború tartama alatt talán először, gondok merülnek fel a jövőt illetően. Attól félnek, hogy a jelenlegi katonai műveletek, ha nem is azonnal, de esetleg végleges katasztrófára vezetnek. Angliában úgy látják, hogy megtévesztő volt az orosz propagandának az az állítása, hogy az oroszok a németeket 1942-ben megverik. Sokan azt hitték, hogy Oroszország óriási emberfőmegei, valamint az orosz tél labvetésével a helyzet 1942-ben megfordul. Az oroszok most mégis azt adják értésünkre, hogy a helyzet nem olyan kedvező és sem emberanyaguk, sem területeik nem határtalanok.“ (MTI)

A magyar honvédség elszánt hősiességéről ír az olasz sajtó

Róma, július 21. (MTI) A keddi olasz lapok kivétel nélkül hosszú cikkekben s feltűnő szedéssel foglalkoznak a honvédség sikeres hadműveletével, amelyek folytán sikerült elérni a Don-folyót.

Milánó, július 22. (MTI.) Az egész eszakovarszági sajtó, élén a „Popolo d'Italia“-val, elsőoldalas nagy cikkekben részletesen számol be a honvédség részvételéről a Don körüli harcokban. A „Popolo di Roma“ külön kiemeli azt a lelkesedést, amellyel a magyar honvédség harcol és azt a megelégedést, amellyel a magyar közvélemény a keleti harcokról érkező híreket fogadja. A lap azután részletesen

ismerteti a magyar részvétel, a németekkel együtt a Don körüli harcokban.

Milánó, július 22. (MTI) A „Popolo d'Italia“ Alberto Mondadori tollából ismét hosszabb cikket közöl az író magyarországi útiélményeiről. Ezúttal Budapesttől a szovjet határig vezető utat írja le a szerző részletesen. Ismerteti a háborús Magyarország életét és kiemeli, hogy milyen komolysággal és határozottsággal áll az egész ország ebben a háborúban. Ezután a magyar frontszakaszon tett útját írja le s különösen kiemeli azt az elszánt hősiességet, amellyel a magyar katonaság végzi feladatát.

Brit repülőgépek tévedésből brit rombolókat bombáztak

Churchill: Ilyen dolgok a világ minden részében előfordulhatnak

Amsterdam, július 21. (Német TI.) A légi hadműveletekről folyó alsóházi vitában Sir Archibald Southby konzervatív képviselő közölte, hogy a Sebnarnhorst és Gneisenau német csatahajók ellen intéztt támadásnál a brit

repülőgépek bombáztak egy brit rombolót. Churchill azzal az utalással erősítette meg ez a tény, hogy ilyen dolgok a világ minden részében megtörténhetnek. (MTI.)

A kozákok elszakadási terve

Független köztársaságot akarnak alapítani

Milánó, július 21. A Corriera della Sera híradása szerint a Don és Volgamenti kozákok körében jelenleg nagy mozgolódás tapasztalható. A kozákok már nem hisznek a szovjet hadseregek verhetetlenségében. A lap szerint a nomád harcok abban reménykednek, hogy egy független köztársaságot alapítsanak, mely magába zárna minden kozák törzset, mint a forradalom előjén. A GPU vezetői attól tartanak, hogy a mozgolódás átcsaphat a Kaukázusra is,

ahol a georgiaiák és az örmények soha sem mutattak túlságos lelkesedést Moszkva iránt. Kijelentik: a helyzet a Don-vidék környékén ebben a pillanatban, amikor Timosenko itt akarja nagy sötétben átszervezni a megvert hadiainak maradványait, nagyon nehéz. Állítólag maga Sztalin is odaérkezik, nemcsak azért, hogy személyesen irányítsa az erődítési munkálatokat, hanem azért is, hogy kipuhatolja a kozák lakosság lelkiállapotát. (MTI.)

A keresztlevélhamisítási bűnper vádlottjai szabadlábra helyezésüket kérték

A tábla egy kivételével elutasította a felfolyamodásokat

A pestvidéki törvényszék előtt folyamatban levő nagyszabású keresztlevélhamisítási bűnpernek több letartóztatásban levő terheltje szabadlábra helyezési kérelmet terjesztett elő. A vizsgálóbíró majd a vádtanács Nuofer Lajos, Ritscher Lajos, Guttman Rudolf és dr. Szántó Andrásné szabadlábra helyezési kérelmét elutasította. Valamennyien felfolyamodást jelentettek be s ennek során ma foglalkozott ezzel az ügygel a budapesti kir. ítélőtábla szüneti taná-

csa dr. vitéz Otrubai Dezső tanácselnök vezetésével és dr. Medvcs-Medico István táblabíró előadása mellett. A tábla Nuofer, Ritscher és Guttman felfolyamodását elutasította, vagyis ezek továbbra is fogságban maradnak, ellenben megváltoztatta a vádlanús végzését dr. Szántó Andrásnéra vonatkozólag, aki egyébként is óvadék mellett való szabadlábra helyezését szorgalmazta és elrendelte ennek a terheltnak ezer pengő óvadéki összeg letétele ellenében való szabadlábra helyezését.

— Jeruzsálemben a kávéházakban, szállodákban és éttermekben bevezették az élelmiszerigyeket.

DEBRECZEN

3. OLDAL, 1942. VII. 22.

A szociális törvények végrehajtásának ellenőrzésére megkezdte működését az Országos Ipari Munkafelügyelőség

Varga József iparügyi miniszter rendelkezéseivel terjesztett a minisztertanács elé. Nagyjelentőségű szociális rendeletről van szó és már a legközelebbi napokban megjelenik a hivatalos lapban. A munkavállalók munkaviszonyát rendező jogszabályok száma az utóbbi időben jelentősen megnövekedett.

Ezeknek a rendeleteknek végrehajtása és az intézkedések pontos betartásának ellenőrzése rendkívül megnövelte az iparhatóságok és iparfelügyelők teendőit. Mivel pedig nagy szociális érdekek fűződnek ahhoz, hogy ezeket a rendeleteket pontosan végrehajtsák, szükségessé vált, hogy az iparügyi kormány új szervet létesítsen azzal a hi-

vatással, hogy kizárólag a munkaviszonyra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésével foglalkozzon, ügyeljen a rendelkezések helyes alkalmazására, felvilágosítsa a munkavállalókat és a munkaadókat.

Az új szerv az Országos Iparügyi Munkafelügyelőség, melynek székhelye Budapest lesz. Működését már augusztus 1-én megkezdte. Az ország egyes részein kerületi munkafelügyelőségeket létesítenek, mindenképp az erdélyi részeken. A miniszter munkügyi bizottságokat is szervezhet, bekapcsolják a munkavállalókat és munkaadókat és így biztosítják a gyakorlati élet szempontjainak az érvényesülését.

Kevesen jelentkeznek a rendőrtiszti pályára

A rendőrtiszti pályán aránylag kevesen jelentkeztek a jelentkezési lehetőségek.

Ennek ellenére a legutóbbi hatvan rendőrgyakornoki állásra csak alig néhányan jelentkeztek. Érdekes, hogy néhány évvel ezelőtt az egyetemet végzett ifjúság valóságos tömeget jelentett a rendőrtiszti pályára, sőt már foiskolai hallgató körében mint rendőrdíjnok igyekezett elhelyezkedni. A rendőrségi pótdíjak folytán ma már a javadalmazás is megfelelő ezen a pályán.

— ooxoo —

Magyar tudományos expedíció indul Déloroszországba

Dr. Gáspár Jenő egyetemi magántanár vezetésével hétfőn négytagú tudományos expedíció indult a keleti megszállott területekre, hogy fajbiológiai kutatásokat végezzenek Oroszországnak több olyan vidékén, amely valaha a magyarság vándorlásának színhelye volt.

Ott tanulmányozzák az azóta történt fajkeveredéseket. Az expedíció Kievből kiindulva a krimi félsziget felé halad és útja előreláthatólag két hónapig tart.

— ooxoo —

A cigánykérdés megoldására érdekes új terv merült fel

Székely József tisztiorvos a »Nép-egészségügy« hasábjain foglalkozik a cigánykérdés megoldásával és érdekes, új tervet vet fel. Helyi megoldások nem vezetnek eredményre, ezért csak intézményes megoldást kell keresni. A cigányokat kivándoroltatni nem lehet, mert sehol sem fogadják be őket. Törvénynyel vagy rendelettel kell biztosítani a cigánykérdés rendezését.

Székely József azt javasolja, hogy a megoldás egyik sarkalatos pontja a nevelés legyen. Az orvoslást a cigánygyereknél kell kezdeni. Az állam vegye ki a cigánygyereket a nevelésre nem alkalmas szülők kezéből és helyezze őket menhelyszerű intézményekben. Itt tanítással és neveléssel megmenlik a gyermekeket a jövő számára. Munkaszereletrre, erkölcsre tanítanak őket. A cigányleányok számára a menhelyekkel kapcsolatban háztartási szakiskolákat állítsanak fel. A munkakerülő és haszontalan cigánynépesség számára fel kell állítani a cigány munkatáborokat úgy a férfiak, mint az asszonyok számára.

— ooxoo —

— Törökországban ezután csak kétféle cipőt szabad gyártani: teketét és barnát. Az árakat is hivatalosan megállapították.

— Laval miniszterelnök hétfőn Vichyben fogadta Balabanov bolgár követ látogatását.

Massaryk gyilkosságra buzdít

Jean Massaryk, az emigráns cseh kormány helyettes miniszterelnöke kiadványt adott ki, melyben felszólítja a cseheket, hogy gyilkoljanak német asszonyokat és gyermekeket. Szó szerint a következőket mondja:

— Ne törődjétek az illetmel és gyilkoljatok fajra és vallásra való tekintet nélkül annyi németet, amennyit csak tudtok. Én a magam részéről a nyílt városok bombázása mellett szavazok és azt mondom, hogy a gyermekeket és asszonyokat éppen úgy meg kell ölni, mint a férfiakat.

— ooxoo —

Makkai Sándor Szent Lászlóról

Makkai Sándor professzor megkapó emlékeztetést írt a „Protestáns Szemle“ júliusi számában „László, a hős“ címmel. A többi közt azt írja, István király az, aki László életművében teljes ségre jut és feldicsőül. László, a hős, akiben a magyar nemzet elbogaradja, magáévá teszi és halálával koszorúzza meg István királyt is, általa lesz először igazán magyarra, saját életünké a krisztusi hit s európaivá a magyarság. A magyar nép örök dícsősége marad, hogy Istennek ezt a lovagját, a szelíd nagylelkűség és önmegtartó igazságosság hősét a maga hősvé lette. A továbbiakban megemlékezik arról is, László király volt az, aki Erdélyt valószínűleg belekapcsolta a magyar föld egységébe.

— ooxoo —

Megölte barátját néhány csó kukorica miatt

Hegedűs Balázs szarvasi földműves felesen művelt egy kis földrészt Paulik Jánosnál. Tavaly ősszel, a tengeritermés szétosztásánál, összekülönböztek. Hegedűs felkereste Paulikot, akire ráta-madt, hogy adjon ki neki még nyolcvan csó kukoricát. Paulik azonban kérelmét elutasította, mire az felkapott egy eketisztító vasat és azzal agyonütötte Paulikot. Véres eseményének elkövetése után kivette Paulik zsebéből annak nikkelóráját és zúsláncát és nyugodtan eltávozott.

Hegedűst 12 évi fegyházra ítélték és a Kúria most ezt az ítéletet jogerőre emelte.

Vedres dülőben 4 hold

prima föld eladó
Varga utca 15. sz.

Víz-, gőz- gázielszerelés, kútfúrás

Füvessy

Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

Az utóbbi tíz esztendőben igen sok szó esett a színházról. Nemesak debreceni vonatkozásban, de mondhatni országos, sőt világvizonylatban. Valahogy valóban válságos helyzetben van mindenütt a színház. Új kor új eszméi, találmányai érvényesülnek, a mai ember lelki berendezkedése mást kíván, mint a század első negyedében élő emberé. Mozi és rádió cselekedte a lelkekben a legnagyobb válságot és átalakulást. Ez tagadhatatlan és éppen azért itt kell keresni a fenti cím alatt jelzett válságot, illetve válságok okát.

Csász László tanár mult vasárnap megjelent cikke a válságok válságos helyzetének dacára is helytálló. Elsősorban azért, mert a színházat mégis csak fenn kell tartani. Mozi ide, rádió oda, a magyar szó igazi zengése mégis csak ott, a hagyományosan magyar szó templomának mondott színházban érvényesülhet igazán. Nekünk a nyelvünk olyan kincsünk, melyet se moziért, se rádióért oda nem adhatunk. A magyar szónak kell az a hely, az a biztosított szentély, mely csak arra a célra kell, hogy rendelkezésre álljon.

Álljon, de hogyan.

Üresen tatóngó padosorok előtt hiába zeng a magyar szó.

Hetenként egyszer, kétszer megtöltött színházban száll ugyan a magyar szó, de ott, ahol százharmincezer ember van, mint itt Debrecenben is egy város területén, az ilyen alkalmi összejövetelek meg nem mentik a magyar szó templomát.

Persze, az megint más kérdés, hogy aha hogyan is zeng az a magyar szó. És mi csendül ki a magyar szavak mögül.

Mondjuk meg, nincs mit tagadni, megtörtént számtalan esetben, hogy magyarul mondták a szavakat; de ennek az elmondásnak semmi köze se volt tartalommal a magyar lélekhez. Igaz viszont, hogy az ilyen kifogásolható darabok még mindig »vonzották« a közönséget százszor inkább, mint a nemesveretű darabok.

Valahol roppant baj van tehát.

Nemesak a zsebek táján, ahogy szeretik sokan emlegetni, de a lelkek mélyén is. A zsebbajok legyőzhetőek, ezt ismét nyugodtan állíthatjuk, mert éppen azt a társadalmi réteget nem láttuk a színházban, mely réteg meg tudta volna fizetni a jegyek árát. Így a többi között az Egyetemünk felette távol esik a jelek szerint a színházról. Az értelmiségi osztály tehetősebb tagjai se nagyon törték magukat. Isten tudja hogyan, de mindig találtak mentséget arra, hogy távol maradjanak. Néhány tisztas kivétel nem jelent sokat ott, ahol mégis csak szép számban élnek tehető közép- és felsőosztálybeliek is még a mai nehéz világban is.

A baj tehát a lelkek mélyén van. És talán nem véletlen, hogy Csász László éppen itt látta meg a legkézenfekvőbb hibát. És mindjárt meg is adta a gyógyítás receptjét. Rámutatott, hogy a fővárosi szerzők fővárosi színházak, fővárosi színészeinek írják a darabokat. Részabott szerepek ezek, melyek igen jól hatnak ott, annak a közönségnek azzal a színéssel, abban a színházban, de már Debrecenben, Miskolcon, Nagyváradon tessék, lássék a siker, sőt nem ritka a bukás. A vidéki színész eljátszik egy év alatt ötven szerepet is, míg a fővárosi »kartárs« elélegél vígan egyetlen szerepből, vagy kettőből egy teljes szezon alatt és közben ráírt hírt.

Fürdődresszeket
leglökéletesebben, legolcsóbban készít
Glattstein
füzőkészítő, Piac u. 61. szám, félemelet

len összeült, giccses filmek »főszerepeiről« is leszenni a tejfelfelt, mint »szláre«. Röviden ez azt jelenti, ami jó a fővárosnak, az régen rossz a vidéknek. Itt kell tehát elindulni az új színházi élet megteremtésénél. Persze, most mondhatja valaki, hogy ezek szerint a világmárkás darabok föltétlen megbuknak vidéken, tehát csak vidéki szerző írjon a vidéki közönségnek. Erre senki se gondolt így, se Csász László, se mi. Az igazi érték mindenütt érték, csak az a baj, hogy a fővárosból lehozott darabok 99 százaléka nem volt olyan érték, hogy elbírja a világirodalmi színonalat. Nos, a vidéki frók darabjai se

fogják elbírní, ez is biztos, de közelebb lesznek a vidéki közönséghez lélekben, tárgyban és kivitelezésben, mint a fővárosiak.

Igen jó ötlet az, hogy a közigazgatások szeptemberének évente összehozásán is jelentős summát az irodalom segélyezésére is. Ha képet, szobrot, más műalkotást lehet venni, miért nem lehet pályázat kiírásával segíteni az irodalmat is. Ez a művészi vállfaj sem áll mögötte a többinek sem értékben, sem anyagi javadalmazásban, így valóban kezdetnek azt lehetjük hogy minden város hozza meg ezen a téren is az áldozatot.

Szalacsí Rácz Imre.

— Parancs!...
Az örömtől még a szívverésem is megállt. Magyarok voltak! Megmentekültünk...

A hadnagy megtörli homlokát.
— És mi volt az a tűz — kérdezem, — amely szétzavarta az oroszokat?
— Hja igen — mosolyog, — a mi tűzreink. Látták, hogy leszállunk s azt is, hogy rohannak felénk a vörösek. És ahogy tudtak, segítettek rajtunk... Nekik köszönhetjük, hogy élünk...

Elgondolkozva néz a messziségbe. Halkan, alig hallhatóan mondja:
— Különb.

A nyári zivatart

sokszor vállal fel olyan vihar vagy orkán, melynek nyomán a felüdülés helyett szomorúság vagy éppen sírás jár. Feltűnhetett az olvasóknak, mennyi közlemény jelent meg a napokban arról, hogy a nyári hőség után bekövetkezett viharok nagyon sok áldozata lett. En és azok, akik velem utaztak csak egy délután tanui lehettek pusztító jégesőnek, vonatösszeütőközésnek, ebből következő emberhalálnak, tűznek, melyet villámcsapás okozott, ledöntött templomtoronygombnak és keresztnek, éltizedes fák pusztulásának, stb. Vannak, akik vihar jöttén gyorsan bemenekülnek házaikba, mások kénytelenek végig szenvedni a szabadban a vihar rettenetességét.

Vannak intézetek vagy társaságok, amelyek arra hivatják, hogy az így előállott károkat megtérítsék. Csekély befizetés után nagyobb megtérítés következik, ha előre gondolnak a veszedelmekre. Kijelentem, nem egyik vagy másik intézet felkérésére írom e sorokat, annak a hatására alatt csupán, amit láttam, vagy átéltem. Nagy figyelemmel azok számára, akiket nem érintett a vihar. Utunkban érkezünk olyan helyekre is, ahol eddig talán még nem volt ilyen vihar, ahova várják az esőt, de kérdés nem úgy jelenik-e meg s akkor nemesak mint egyén szenvedünk nagy kárt, de a köz is, melyért szolgálunk ma nemzeti kötelességünk.

Senki sem bizakodhatik el, ha el nem éri a viharok még csak a szele sem, ez nem az ő óvalóságának a következmény, hanem kegyelem, de viszont jus abhoz, hogy a viharverteken segíteni kell.

A mi beszédünkben különös értelme van a viharvert szónak, talán bántó is, ha úgy mondjuk ez meg ez milyen viharvert. Kérdés, vajjon miért? Maga szerezte magának, vagy jött az élet viharra és jól megszagatta, amelyből összelörten került ki, vagy megállott mint az egyetlen tölgy, ahol annyi sok száz a földre került. Azt is láttuk, hogy a gyengébb fák, kis cserjék elkerültek a pusztulást, mert meghajoltak, a szálla dacos ellenállása pedig az élet pusztulását okozta. Derékban tört ketté. Vajjon kihajthat-e még új élet szépségére.

Amikor nagy harcok dúlnak és valóban ki kell állani, mint hősek az életért, nem magunkért, de a közért, nem mindenkinek jut osztályrészül a megállás a kettéropánásig. Vannak, akik hajlonganak és amikor fejük felett áthaladt a vihar és körülöttük az erők megszagattva állanak vagy hevernek, ők felemelik fejüket büszkében, mint valaha, hiszen addig árnyék védte kis életüket.

Emberek vihar tornyosul. A megtépett családok fája, elesettek ügye azoké, akik védelmet nyertek. Jaj annak, aki visszaél békeességének, nyugalmának Istentől kapott idejével. A cserje nem csodálhatja a tölgyet, hogy a sors szele ketté szakította. Örüljön, hogy hajlongása kedvezett életének, ha pedig jön a napsütés vigyázzon, ki fogja hús árnyékba borítani s egy újabb vihar nem törí pozdorjává, mert nincs az erősebb mellett. A viharverést nem mindig a méltatlanok kapják, hanem, akik áccosan ellentállanak a gonosz áramlatoknak.

(st.)

Menekülés a halálból

(M kir. I. honv. haditudósító szd. közlése. — Dr. Pados Pál karp. tiz.)

Keleti hadszíntér, július hó. A bombázógép — ezuttal kivételesen — löszert szállított előre a páncélosoknak. Kora reggel indult el és tízre már várják is vissza. Nem jött délig. Arra gondoltak, hogy talán ott késik, ahol kirakta a löszert. Délután ötkor már mindenki nyugtalan volt és ideges. Aggódunk... és este hétkor megjött a jelentés:

— A szállítógépet lelőtték. Kényszerleszállást hajtott végre az ellenséges vonalon túl. A gép kigyulladt. Személyzete elvesztettnek tekinthető...

Ez a repülőorsó!

Egész éjszaka nem aludtunk. Másnap is nyomott volt a hangulat. Három ember hiányzott a századból. Három bajtárs...

Harmadnap megcsörrent a telefon a parancsnokságon. Egyik tüzérosztályunk jelentkezett:

— A lelőtt gép személyzete él! Átvágták magukat az ellenségnek! Már úton vannak hazafelé! Üdvözet!

És most itt ülünk a hadnaggal, a gép vezetőjével és beszélgetünk. A kalandjukat mondja el, amelynek csak ezt a címet tudtam adni: **menekülés a halálból**. Ha kicsit talán kereseltnek, frázisszerűnek hat is, de így igaz. Valóban az volt. Menekülés a biztos halálból, pusztulásból.

Telitalát, kigyullad a bombázógép

A hadnagy, fiatal, 23 éves fiú, tekintete szelid, két szemében alig lehet olvasni az átél szörnyű izalmakat, csak a hangja fáradt kicsit.

— A ré, ahová le kellett szállanom a löszerral, — így kezdi elbeszélését, — egy előretört egységünk terepe volt. Itt a front éles szögben vágott bele a szovjet állásokba, úgyhogy nekünk jó darabon ellenséges terület felett kellett elhuznunk. Tudtam, hogy ellenséges tüzet várhatunk, ezért jó magasba húztam fel. Hiába. Eszrevettek bennünket és löttek. Géppuska és géppágyú okádtá ránk a tüzet. Éppen arra gondoltam, hogy visszafordulunk, — nem akartam a gépet és a szállítmányt feleslegesen veszélynek kitenni, — amikor telitalálat érte a gépünket. Légvédelmi géppágyú lövedéke szakította le a gép aljának egy részét. A következő pillanatban már égett is az egyik benzintartályunk.

A szerelőm kiáltott:

— Ki kell ugran!

Még bizakodtam, hogy talán át tudom húzni a gépet. Annyit biztosan tudtam, hogy az orosz állások felett vagyunk. Itt leszállani, kész halál.
Már éppen szólni akartam a szerelőnek, hogy várjon, mikor láttam, hogy tépi le magáról az ejtőernyőjét. Már azon is apró lángnyelv lobogott. Ki sem lehetett volna ugrani...

Belehúztam a kormányba, hogy oldalt forduljak, de akkor már a motor is lángolt. Nem maradt más hátra, mint leszállani. Féltem azonban, hogy a leszálláskor a löszert, ami fel volt halmozva hátul a gépben, robbani fog. Parancsot adtam a rádiósonnak, hogy hozza működésbe a tüzoltókészülékét.

A leszállásnál persze nagyon kellett vigyáznom, hogy a gép orra ne állion.

mert akkor nem tudunk belőle kijutni. Ha oldalra esik, akkor sem. És bent égünk valamennyien.

Alattunk réi zöldelt és én ereszkedni kezdtem.

Szerencsésen földet értünk.

Hamarjában az összes iratainkat és térképeinket beledobáltam a tűzbe és a lángoktól csapkodott ajtón keresztül kitértünk a levegőre.

Rohanás az életért

Az igazi veszedelem csak most kezdődött.

Mert éppen a szovjet állások között szálltunk le.

Alighogy kiléptünk a gépből, az oroszok máris rohantak felénk. Körülnéztem. Tőlünk vagy négyszáz méterre búzatábla magasodott. Ha azt elérjük, talán... Az orosz puszkások talán száz méterre lehetek mögöttünk. És tüzeltek ránk. Puszkával, golyószóróval és géppuskával. Mellettem jobbról és balról fekete csikokat vágott ki a gyeptől a géppuska sorozatlúze.

Elvágódtunk.

Újra fel és újra tovább!

Mellettem jobbról a szerelőm rohant, öreg őrmester, balról a rádiósom, egy szakaszvezető.

Mögöttünk a szovjet katonák már behoztak vagy ötven métert.

Mi kétszázra lehattunk a búzatáblától.

És ekkor... **sistergő tűz vágott a bolsevikiekre**. Röggtön elvágódtak. Mi rohantunk tovább. Nem értettem, mi történt. Csak sokkal később tudtam meg...

Az oroszok most már kisebb csoportokra szakadva szaladtak felénk, de mi újra behoztuk az ötven métert és már ott rohantunk a búzatáblában. Közben ropogott a tűz, rá az oroszokra. Annyit még a rohanásban is láttam, hogy tüzéség lövi őket és most, hogy levágódtunk a búza közé, az irányt is meg tudtam állapítani. Vélünk szemben magasabb dombhátról löttek. De hogy kik, akkor még nem tudtam... Feküdtünk a búzában.

Áttörés az ellenséges állásokon

Mondom az embereimnek:

— Hátha most jönnek, kitarunk az utolsóóltili töltényig!

De a vörösek nem jöttek.

Igy felt el egy óra. Mi előbbre kuszunk, egyre előbbre a búzatáblában. Egyszerre vége lett annak is. Most bozotos, sűrűbb túszerje következett. Innen próbáltunk tájékozódni. Az biztos, állapítottuk meg, hogy a mieink tőlünk nyugatra lehetnek. Köztünk orosz vonal van, ez sem volt kétséges. **Elhatároztam, hogy áttörünk**. Lassan kuszunk előre a túsűkés cserjésben. Kézen mindenre. Átcsuszunk a völgyhajlaton. Szemben mozgást láttam. Nem tudtam, hogy már ájtultunk-e és ezért intetem az embereimnek, várjanak meg itt. én előre megyek.

Közben megeredt az eső.

Lassan másztam fel a domboldalban, a sárban és vízben.

Alakokat láttam. Óvatosan kusztam a közelükbe. Ömlött a víz. Három lovas is állt a dombtetlen. Tudtam, most dől el az életünk.

Hangokat hallottam.

Azt mondta valaki:

Tévedésből más neve alatt élt húsz évig

Az élet néha különös regényeket ír... ezek közé tartozik Kovács István jelenleg balassagyarmati lakos esete, aki gyermekkorát Debrecenben töltötte, itt nevelkedett a gyermekmenhelyen, mint apátlan-anymátlan árva és egy tévedés következtében fél emberöltőt más neve alatt élt le...

Az elcsereilt keresztlevél

A gyermekmenhelyről 14 éves korában került el Kovács István s nem sokkal később elhagyta Debrecenét is... Néhány év múlva szüksége volt anyakönyvi kivonatra és írt a szülővárosa anyakönyvi hivatalának, hogy küldjék meg számára az iratot. Levelében felíntette születési évét, édesanyja és édesapja nevét.

Feltűnt véletlenül volt egy másik Kovács István is, aki jelenleg is debreceni bellegelői lakos és akinek édesapja és édesanyja neve ugyancsak megegyezik Kovács Istvánéval és szintén 1908-ban született. Az anyakönyvi hivatal az azonos adatok birtokában teljesen jóhiszeműen megküldötte ennek a Kovács Istvánnak anyakönyvi kivonatát és ezzel elindult az a tévedés, amely fél emberöltőt át végigkísérte Kovács Istvánt, aki közel húsz éve más neve alatt élt át...

Házasság más nevében

Gyanútlanul használta az okmányt, teljesen jóhiszeműen. Letöltötte katonai idejét más neve alatt, később meg is nőült és a házasságkötést is ennek a tévesen hozzakerült iratnak birtokában tartották meg. Talán egy egész emberéletet leélt volna így gyanútlanul Kovács István, mit sem sejtve arról, hogy voltaképpen egy névrokona nevében él, ha egy véletlen ki nem pattantja az esetet.

A nagyszülők neve nem egyezik

Kovács Istvánt két évvel ezelőtt felvették állami alkalmazásba és most került volna sor kinevezésére. Szükségessé vált valamennyi iratának beszerzése és nagyszülőikig bezárólag a keresetnységi igazolása. Kovács István hozzáfogott az iratok beszerzéséhez és már a nagyszülőknél rájött arra, hogy valami nincsen rendben az iratok körül. Szerencsére segítségére sietett Kovács Gyula főtiszt, a debreceni bejelentőhivatal vezetője, aki mikor látta, hogy egy teljesen jóhiszemű embernél fennálló fatális tévedésről van szó — kezébe vette az ügyet, megkereste a debreceni állami gyermekmenhelyt és ott kikeresették Kovács István személyi lapját, sőt mivel az elemiskolát a gyer-

mekmenhely gondozottjaként végezte, megtalálták az iskolai bizonyítványát, valamint összes személyi adatait. Ennek alapján tökéletesen meg lehetett állapítani, hogy tévedés történt. Kovács Gyula főtiszt megállapította azt is, hogy a névrokon Kovács István, akinek személyi adatait használta tévedésből, hol lakik. Összetulajozott a két Kovács István, akik semmit sem tudtak egymásról hosszú évtizedeken át...

— Még szerencse, hogy most történt a dolog — mondotta a kettesszámú Kovács István. — Mert ha azután jövünk

Szeptemberben már megkezdik a munkát Debrecenben Szent Ferenc és Szent Domokos fiai...

Az ősi debreceni Szent Anna plébánia most van megoszolva. Az egyre növekvő debreceni katolikusok, szinte szétfeszítette a plébánia kereteit, hiszen harmincezer felé jár azoknak a száma, akik lelki gondozást a Szent Anna-plébánia papjaitól várnak és kapnak... Szükségessé vált tehát, hogy a plébániát megosszák, új plébániák alakuljanak, hogy ezek új papjaival megneveljék a pasztoráló lelkesek száma, s még eredményesebb lehessen a debreceni katolikusok lelki nevelése.

Máig az a helyzet, hogy Debrecen város területén, a kertészekben, a tanácson és az ügynevezett „filiák”-ban is a plébánia káplánjai mondanak szent misét, gyóntatnak, temetnek. A debreceni prépost-plébános, ennek helyettese és négy káplán látta el elsősorban a harmincezer tömeg lelki gondozását. S ez a harmincezer ember nem volt együtt, egy tömegben található. El kellett érthető menni a Téglavetőbe, e l a Hármashegyre, el Hajdúsámszonba, Józsa, Mikepércsre.

A nagy munkát természetesen hat ember nem tudta elvégezni, segítségül jöttek a kegyes atyák, akik nemcsak papjai, hanem tanítói lettek a tanjai, kertségi katolikus híveknek. — Falukutatói buzgalommal foglalkoztak az egyszerű sorban élő katolikusokkal kivitték hozzájuk a piarista diákokat, ünnepélyeket rendeztek, gyűjtöttek számukra tét, meleg holmit...

Minden lelkesedés mellett is egyre inkább szükségessé lett a munka megosztása s most, amikor a plébániai javadalom megürült, az egyházjog szabályai szerint lehetőségessé vált a régi terv végrehajtása: három felé osztani a debreceni plébániát.

Az egyházközség képviselőtestülete is egyhangúan elfogadta a tervet, amelyet jóváhagyólag terjesztett fel Schöffler János püspökhöz, aki szintén meg-

rá, mikor én is megöszültem, könnyen bigámusnak estem volna tudtomon kívüli.

Az elsőszámú Kovács István kétségbeesetté, valóságos búsomorrá vált a felfedezés miatt... Panaszolta, hogy neki senki se fogja elhinni, hogy jóhiszeműleg történt a dolog... Mikor azonban megkapta a hivatalos igazolást arról, hogy csak véletlen folytán élt más neve alatt két évtizedet, megvisszatalódott és azóta anyakönyvi hivatalban, katonaságnál, hivatalban, mindennél helyesbítette adatait...

... És Kovács István 34 éves korában most már elkezdheti a saját életét élni.

erősítette. A határozat szerint a plébánia területéből lead keleten a nyilastelepi templommal központjában megalakuló Szent László egyházközségnek, északon pedig a Szent István egyházközségnek.

A két új plébániára két ősi szerzetesrend fiait hívta meg az egyházközség: Szent Ferenc és Szent Domokos fiait.

A ferencrendiek a magyar nép röviden csak barátoknak nevezi, hiszen réges-régen, a tatárjárás előtt megtelepedtek Magyarországon. Debrecenben is voltak ferencsek még a híres váradi János püspök hívta meg őket.

A domokosok szintén rég telepedtek meg Magyarországon, a tatárjárás idején. Közülük való volt Juliánus barát, aki három társával az ősmagyarokat ment felkeresni. A magyar domokosrend díszé IV. Béla leánya, Boldog Margit, aki domokosrendi apaca volt a Nyulak-szigeti kolostorban...

A ferencendiek barna csuhában járnak, a domokosok ruhája fehér, fehér csuklyával.

A két rend meghívásáról szóló határozat értelmében az elmúlt napokban Nagyváradon tárgyalt a váradi egyházmegye képviselőtestületében dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök és dr. Lindenberger János prépost-plébános P. Schrotty Pál ferencrendi és P. Badalk Bertalan domokosrendi tartományfőnökkel. A megegyezés megtörtént, mindkét szerzetesrend átveszi új egyházközségét, a ferencendiek a Szent Lászlóról elnevezett és a domokosok a Szent Istvánról elnevezett.

A megosztás is megtörtént. A ferencsek a Szent László egyházközséghez fog tartozni a Kassa-út — Árpád-tér — Csillag — Hajnal — Budai Ézsaiás-Rigó-utca — Monostorpályi út határolta területek, hálként pedig Hajdúsámszon. A domokosok Szent István

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942 VII. 23.

egyházközsége pedig a Kassa-út — Árpád-tér — Csapó — Hatvan-utca — Kishegyesi-út által bezárt terület lesz, ide fog tartozni a Klinika és az Augusztus-szanaszatórium, továbbá Józsa, mint filia. A központi Szent Anna plébánia területe lesz az elhatárolt területen kívül fekvő rész, amely természetesen a legnagyobb. A plébánia létszámában természetesen nem áll be csökkenés, hiszen a Szent Anna plébánia területe és hívőszáma marad a legnagyobb, s így a pasztorációs munka itt lesz a legtöbb, amiben a piaristák segítségére továbbra is szükség lesz.

A két szerzetesrend szeptemberben már minden valószínűség szerint megkezdli munkáját Debrecenben. A ferencrend magyarországi tartományfőnöke már kijelölte P. Kis Szaléz házfőnök mellé a két páter, akik még két frátert is hoznak magukkal. A ferencrendi házfőnök most jött Debrecenben s a nyilastelepi plébániatemplom közelében már meg is vett egy házat, amely rendházul és plébániai irodául fog szolgálni. A domokosrend tartományfőnöke P. Badalk Bertalan szintén a napokban Debrecenben volt és tárgyalásokat folytatott a város polgármesterével és egyéb illetékes tisztségűekkel helytengedési ügyében. A tárgyalások rövid idő múlva bizonyára eredményt hoznak s így a domokosok is helyt kapnak az új egyházközségben.

35 pályázat érkezett be a debreceni 5 tanítói állásra

Rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik a debreceni református egyház elemi iskoláiban megüresedett három női és két férfi tanítói állás iránt. Most már lezárult a pályázatok benyújtásának ideje. Összesen 35 pályázat érkezett be, ebből 16 nő és 19 férfi. Érdekes, hogy a határidő előtti utolsó napig csak 6 nő pályázott, az utolsó órákban még tíznek érkezett be a kérelme. Igen kevés a tanítónő pályázók közül a debreceni, túlnyomó részük vidéki, akik szeretnének bejönni a városi tanítói állásokba. Mindössze 5-6 számítható debreceninek a tanítónő pályázók közül, tíz vidéki.

A pályázatok az egyházi hivataltól Molnár Ferenc iskolaszéki elnök kezébe jutottak, aki kiadja Szabó Károly igazgatónak, mint iskolaszéki előadónak.

Az állásokat az augusztusi presbiteri gyűlésen töltik be.

Örök szerelem

Irta: Zágoni Kelemen.

Délelőtt avatták doktorné. Orvostudományok doktorává. Eppen azon a napon amikor betöltötte élete huszonegyedik évét. Előbb is megtörténhetett volna ez az avatás, de a család, aztán maga is így akarta. Nagykorú, diploma van a kezében, kenyeret kereshet...

— Ezt megünnepeljük — mondotta csendes mosollyal az édesapja.

— Nekem ez volt a legszebb ünnep, szorította magához a diploma fekete papírral bevont tokját Mária és arra gondolt, hogy vajjon mi lehetne más, igazabb öröm és ünnep ezen a napon.

— Persze, nekünk is nagy ünnep, de azért este elmegyünk és valahol megvacsorázunk, hallgatunk egy-két órán át valami jó zenét — mosolygott az apja.

— Jó, elmehetünk — mondta Mária, hogy ne vegye kedvét az apjának, aztán anyjába karolt és szép csendesen gyalogosan indultak hazafelé az egyetem pompás épületéből.

— Hála Istennek, hogy ezt is megértük — szólott halkán az anyja.

— Megszolgáltam érte, de jól mondod anyám, talán elsősorban menjünk el a templomba.

Az apja cigarettára gyújtott és mosolygósan fújta a füstöt s mintegy mellékesen jegyezte meg:

— Hanem a rektor jól beszélt, ma valóban nagy szüksége van a hazának minden tudományos pályán dolgozó emberre.

Tavaszi szelek bujkáltak a fák kopár agai között és nem igen beszéltek többet.

Az erdő szélén villamosra ültek és nármásban elmentek a templomba.

A tegnapi esti ájtatosság után még érzett a tömjén kesernyésen édes szaga

a hideg levegőjű templomban és kongott a lépésük, mint valami földalatti kriptában, amint előre mentek.

Halk fényel égett az örökmeccs és a fakult képek barnultán néztek a három emberre.

Néhány percig imádkoztak, aztán egymásra néztek és kijötték a friss, tavaszi levegőre.

Döbben ünnepl, de háborús ebédet ettek.

Mária nem sokat adott az evésre, de most, most mikor megcsapta a hűsleves illata az orrát, úgy érezte az étvágya is jobb, mint valaha.

A két öccse, gimnázista lurkók és híres betyárok az utcában, poharat kaptak és a nagyobbik, Petur, aki mindig hallatlan szemtelenséggel tudott cudarodni néniével, akit ennek dacára nagyon szeretett, felállott és „dikciót” vágott ki:

— Doktor kisasszony, a család nevében én is doktorné fogadom és figyelmeztetem, hogy sok, nagyon sok pénzre van szüksége a két, jobb sorsra érdemes öccsének, hát tessék minél többet keresni!...

— Leülj, haszontalan! — nevetett az apjuk, — férfi létedre ilyen ajánlattal előállni!

— Természetesen kölcsönről van szó, váltóra adod, amit aztán sohanapján fizetünk — kocintotta oda poharát az öccséhez, aki kacintott a „hősre”, mint aki mindenben egyetért a szónokkal.

Nevettek valahányan.

Mária megfenyegette a két flút:

— Mától kezdve elvárom, hogy tiszteltek bennem a diplomás nő!

— Amennyire erőnkől telik — vigyorgott András felette tisztelősen.

Mielőtt felállottak az asztal mellől, az apjuk még megjegyezte:

— Meg kellene még valakit hívni!

A két fiú összenézett, mint olyan kárvalottak, akiket kihagytak az összekülvéből.

— Természetesen minket — szólott Petur, aki nyomban megérezte, hogy itt valami készül, melyből őket egyszerűen kifelejtették.

— Ugyan, apja, ilyenre még gondolni is, hiszen nincs nekünk olyan ismerősünk — nézett csodálkozó tekintettel az anyja.

— Persze, persze —, gondolt az apa arra, hogy alig mozdulnak ki a házból, alig ismernek valakit, különösen olyan valakit, aki ma este ott lehetne velük azon a zenés, éntermes vacsorán.

— Szóval nem rólunk van szó — nos, bátyám, lecsusztunk — állott fel András.

— Még csak véletlenül se, ha jól sejttem, — nevetett a nagyobbik fiú is.

Ese hármásban mentek el a legjobb étterembe.

Mária csinos, szép és felette kedves jelenség volt. Az apja most nézte meg talán életében először, amióta nagy leánnyá serdült. Megsímogatta az arcát, aztán azt mondta:

— Mégis csak jó lenne valakit elvinni kislányom!...

— Ugyan apám, nekem ti vagytok azok, akik egyedül jelentetek valakit... valamit!...

Szombat este volt, látogatott helyen sokan jöttek össze. Akaratlanul is úgy ültek, hogy a legtöbb ember őket nézte, látta. Mintha a lámpák fénye is őket fogta volna teljes világításba.

Az anyja és leánya kicsit elfogultan nyultak a ragyogó külsőségekben gazdag asztalon álló ételek, italok után, csak az apja játszott meg akaratlanul is a feszletlen gavallért, legénykorából benne ragadt közvetlenséggel.

A cigány húzta a szebbnél-szebb nő-tákat. Mintha az is csak ennek, ennek

az egyetlen, gyönyörű, fiatal, fekete hajú, sötét szemű, rózsás arcú kislánynak muzsikált volna.

Mária nemigen nézett széjjel, idegennek érezte magát, elvégre igazában most jött először ilyen helyen, eddig annak élt, hogy diplomát szerezzen, dolgozó nő legyen minél előbb.

Az apja hol őt, hol az asszonyát nézte, akiben felismerte fiatal leánya minden régen megszeretett vonását.

Éjfél körül odaintette a cigányt és fülebe sugta a felesége leánykori nótáját:

— Lehullott a rezgő nyárfa ezerszínű levele!...

A cigány megérezte, hogy muzsikára éhes emberre akadt, nem kellett annak többé diskurálni, tudta, hogy mit és hogyan játsszon.

Az asztalok mellett felfigyeltek a csendes családi mulatásra. Az öszülő, már-már „daruszörüvé” deresedett apa az asszonyok szemtüzébe került, az fruló, piruló anyát a férfiak néztek és valaki, valaki az egyik magános sarokasztal mellől le nem vette a szemét a leányról...

Már délelőtt nézte, ott a rektor előtt, amikor ketten állottak az avatás lázában. Már akkor se hallotta a rektor intő, figyelmeztető szavát, inkább a leány vadrózsa pirosban égő arcát látta.

Éjfél elmult, amikor Máriaék szedelködtek.

Pincérek, szívesen mosolygó cigányok hajlongása közben mentek a kijárat felé. És ott, a magányos asztal mellől felállott a fiú. Meghajolt, szóltalan üdvözölte a délelőtti avatási társát. És tudja a Jóisten miért, miért nem, Mária életében először azon kapta magát, hogy belenézett egy férfi csodálkozó szempárjába és égő arccal, dobogó szívvel, mosolygósan vizionozta a közszőntést...

Munkások és honvédek kézfogása egy harctérre indult alakulat búcsúztatásán

Szűbbemerkölő ünnepség a Kőbányai Polgári Serfőző telepen. —

Hosszú idő óta kereste lázasan a magyar munkás és a magyar honvéd egymás jobbát, míg most, 1942 egyik júliusi napján láttuk, hogy e két kéz szoros és szétszakíthatatlanul egybeerott. Az egyik frontra induló tűzérosztályt — amelynek honvédei a Kőbányai Polgári Serfőző — Szent István Tűzsermüvek gyárában voltak elszállásolva — búcsúztatták a budapesti vállalat munkásai. A gyár vezérigazgatójától a legkisebb munkásig mindenkinek lelkesedés fűtött, mert valamenynyien magyar szívük egész melegét adták honvédeknek. A gyári sporttelepen sorakozott fel a tűzérosztály, szemben velük a katonai és polgári előkelőségek, köröskörül pedig a hozzátartozók és a gyár alkalmazottai foglaltak helyet. Felhangzott a Himnusz, — majd Vinnay Géza h-vezérigazgató a gyár nevében búcsúzott a honvédektől s kérte az Istent, hogy győztesen ve-

zesse vissza a hőseket. Nyitrai István a munkások szónoka, többek között ezeket mondta:

— Legyetek nyugodtak kint a harcmezőn, hogy idehaza egyetlen árulónak sem sikerül a magyar munkások között egyenlenséget szítani. Valamennyi magyar munkás nevében fogadjuk, hogy míg ti kint harcoltok, mi idehaza becsülettel dolgozunk a munka frontján és örökönk a szebb, jobb és boldogabb magyar jövő felépítésén. A viszontlátásra!

Ezután az elvonuló alakulat parancsnoka válaszként az elhangzott beszédekre, köszönvén a gyár vezetőinek és munkásainak szeretetét. A beszédek után átadták a gyár által ajándékozott négy nemzetiszínű lobogót, majd kiosztották a munkások ajándékosomagjait. Ezután műsor következett, majd a gyár étellel-itallal bőven megvendégelte a honvédeket.

Az elvonuló alakulat parancsnoka köszönetet mond a Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tűzsermüvek Rt. munkásainak.

978 önkéntes tűzoltó kapott tiszti oklevelet

Kerületi Tűzoltó Tanfolyam Debrecenben

Tegnap volt a XXIV. kerületi tűzoltó tanfolyam záróvizsgálata s a most végzett hallgatókkal együtt 978 önkéntes, köteles és magántűzoltóság tagja kapott tiszti oklevelet. A záróvizsgát dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok nyitotta meg, s rámutatott a tűzoltóság tűzoltói nemzetvédelmi és légóltalmi szerepére. A hallgatók a megtartott vizsgán igen jó eredményt mutattak fel, úgy az elméleti, mint a gyakorlati képzettség tekintetében. A tanfolyam parancsnoka dr. Vitéz Ronesik Jenő kerületi tűzrendészeti felügyelő volt, előadói pedig a hivatásos tűzoltóság tisztszej, továbbá dr. Somlyódy Ferenc Szabolcs vármegyei tűzrendészeti felügyelője, Rebák Tamás nagyváradi tűzoltóparancsnok, Bíró Áron nyíregyházi tűzoltóparancsnok, Csobay László okl. gépészmérnök, Bartos István villamos mérnök, Debrecen; Sándor ref. lelkész és kiküldött repülő tiszti. Látogatási bizonyítványt a következők kaptak: Balla Dezső ref. kántor-tanító, Szalóka; Banó József hiv. tűzoltó, Debrecen; Buba István szikvizgyáros, Körömszécs; Czeglédi Jenő ref. kántor-tanító, Gebe; Dobra Zoltán állami tanító, Uglya; Erdei Imre ref. tanító, Vasmegeyer; Gima János hiv. tűzoltó, Nyíregyháza; Krizsán Sándor fertisزابو, Békéscsaba; Kocsis István dohánygyári munkás, Debrecen; Lóki Sándor hiv. tűzoltó, Debrecen; Nagy Sándor hiv. tűzoltó, Debrecen; Nagy Sándor doh. gyári munkás, Debrecen; Neiszer Péter rkat. tanító, Püspöktele; Pécsi László malmi munkás, Debrecen; Radnai János dohánygyári munkás, Debrecen; Szegedi Miklós hiv. tűzoltó, Hajdúszoboszló; Székely István János r. kat. tanító, Felsőtárkány; Tóth Ferenc községi jegyző, Nagyhalász; Tóth József hiv. tűzoltó, Nyíregyháza; Török István ref. kántor-tanító, Panyola; Várkonyi Kálmán községi jegyző, Fényeslitke; Zoltay Károly ig. tanító, Kisköre.

A vizsga befejeztével dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok és dr. Vitéz Ronesik Jenő tűzoltóparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő intézték a hallgatók-

hoz buzdító beszédet a bocsátottak őket útjukra, hogy községeikben s városaikban a tűzrendészetnek szorgalmas munkásai legyenek.

A tanfolyam hallgatók nevében Zoltay Károly mondott köszönetet a tanfolyam parancsnokának és előadójának s tett fogadalmat, hogy a tanfolyamon tanultakat ki a saját községeiben és városában a közérdeknek fogja felhasználni, egyben kegyeletos szavakkal emlékezett meg a hősi halált halt tűzoltókról és a laktanya udvarán levő emlékműre elhelyezett a tanfolyam hallgatóinak koszorúját.

A közönség szava

Debreceni hétfői szünet

A múlt hét egyik napján a rádió felhívást intézett a vidéki kereskedőkhöz, csatlakozzanak a fővároshoz és üzleteiket szombati délután tartásuk zárva. Tette ezt a rádió azért, mert ezzel a felhívással a könnyítés célját akarta szolgálni. Azt, hogy nem fog könnyen menni, előre tudtam, hiszen az ebéd alatti záróórát is csak a legnagyobb húzavona után sikerült általanosítani. Legnagyobb meglepetésemre azonban a legtöbb szakma magáévá tette ezt a hasznos újítást és most az elmúlt szombati délután már zárva is voltak. Kivétel csupán a villamosági és a vaskereskedések képeztek. Érdeklődésemre azt a felvilágosítást kaptam, hogy néhány kereskedő megreven ragaszkodik a szombati délutáni nyitvatartáshoz, nem tudják, vagy nem akartják megérteni, hogy a vásárló közönséget nevelni lehet és akik szombati délután akarnak vásárolni, azok hétfőn sem gondolják meg magukat. Nagyon szeretném, ha soraimra felfigyelnének az illetékes kereskedők és bebizonyítanák, hogy Debrecen nem elmaradott város és nem zárkózik el ez elől a mindenki számára, főnkörök és alkalmazottaknak egyaránt hasznos mozgalom elől. Egy régi szociális gondolkodású kereskedő.

Háromezer tagja van a Gyümölcsstermelők Debreceni és Hajdúmegyei Egyesületének

Hogy is állunk a gyümölcskultúrával Debrecenben

Debrecen legnépesebb egyesülete a gyümölcsstermelők, mert 3000 tagja van. Az egyesület tagjainak sorában a társadalom minden rétege képviselve van. Azt lehetne gondolni, hogy a gyümölcsstermelők sorában azok vannak a legnagyobb számmal, akiknek nagyobb fölkijük van, akiknek tanyájuk van, tehát kedvezőbb körülmények között foglalkozhatnak a gyümölcsstermeléssel. Ez azonban nem így van, mert a Gyümölcsstermelők Egyesületében a legkevesebb a gazdák száma. Szomorú ez a tény, mert kiderül ebből, hogy még mindig nagyon elmaradt Debrecen és környékén a gyümölcsstermesztés. A gazda a legelőbb helyen csak néhány akácfa lőr meg a tanya körül, hogy legyen kevés árnyékos hely a jószágnak, ha kiköti, de arra már nem gondol, hogy gyümölcsös is telepítsen, ha csak néhány száz négyzetöölön is. Így történik meg az a líra eset, hogy a debreceni gazdák nagy százaléka csak akkor eszik gyümölcsöt, ha a piacon vásárol, a gyermekét csak „csemegének” kapnak nagy ritkán gyümölcsöt. Idegenkedik a gazda a gyümölcsstermeléstől, nem akar bajlódni vele, azt hiszi, hogy nem tudja a gyümölcsös kezelést, pedig láthatnánk a jó példát azokról a gazdáktól, akik már haladnak és nemcsak búzát, lengerit termelnek örökösen, hanem szép vagyont is gyarapítanak a gyümölcsösből. A gazda, aki a földből él és azt munkálja, idegenkedik a gyümölcsstermeléstől, azok a tisztviselők, munkások és nyugdíjasok, akik a város körül szereztek kisike kerteket, bebizonyították, hogy nem olyan nagy mesterség a gyümölcsstermesztés. Meg lehet tanulni és aki lelkiismeretes, gondos gazda, annak jövedelmez is.

A Debreceni és Hajdúmegyei Gyümölcsstermelők Egyesületének tagjai sorában láthatjuk az egyetemi tanárokat, nyugdíjas vasutasokat, közalkalmazottakat, lelkészeket, postásokat és ügyvédeket. A legnagyobb százalék kis polgárokból levődik össze, akiknek kertjük a város körül helyezkednek el. Ez a sokrétű tömeg egyezik abban, hogy szereli a kertészkéjét, szereli a gyümölcsfát.

Gondozza, védi és büszke arra, hogy milyen gyümölcskultúrát tudott teremteni azon a földön, melyet vásárolt, vagy örökölt. Ennek a lelkes seregnek a szakirányító munkáját végzte és végzi a legnagyobb meglepedésre az egyesület. Különösen működésének négy utóbbi évében végzte úgy közérdelem irányítása szakirányítás és növényvédelmi szempontokból.

Az egyesület 1933 februárjában tartotta alakuló ülését és elnöknek választották meg dr. Ballazár Dezső püspököt. Ezzel a dátummal vette kezdetét hosszú idők óta újra Debrecenben a gyümölcsstermesztés előmozdítása. Az egyesületben a miniszter 1933-ban kinevezték Balogh Vilmos városi növényvédelmi ellenőrt gyümölcsstermesztési intézővé. Az ő feladata a termesztés irányítása szakirányítás és növényvédelmi szempontokból.

Balogh Vilmos emberfeletti munkát végzett, hogy eredményt tudjon elérni és előbbre vigye a gyümölcskultúrát Debrecenben. Munkáját siker is koronázta. Több kiállításon bizonyították be a termelők, hogy minőségben, de mennyiségben is egyre jobbat és egyre többet termelnek. Balogh Vilmos előterjesztésére a polgármester 1935-ben megszervezte a városi növényvédelmi irodát. A városháza Kossuth-utcai részén az egyik üzlet helyiségben rendezték be az irodát, mely csakhamar szűknek bizonyult. Rengetegen keresték fel az irodát szaktanácsot kérni Balogh Vilmostól, aki fáradhatatlan volt a segítség munkájában és helyszíni szemlékkel is segített a gyümölcsstermelőkön. Vél olyan hónap, hogy ezer embert kellett felvilágosítani, hogyan védje, hogyan telepítse gyümölcsösét. Kiderült, hogy nagyon sok az elhanyagolt kert, telve fertőzőit, beteg fákkal,

meltek állandó veszélyt jelentettek a gondozatlanabb gyümölcsösökre is. Szükség volt szakmunkásokra, akik a kertet rendbehozzák. Tíz szakmunkást alkalmazott Balogh Vilmos; akik a tagoknak a jelentkezés sorrendjében felkeresték a kertjeiket és rendbe tették, elvégezték a szükséges védelmi intézkedéseket. A halóság permetezőgépeket vásárolt és azokat az egyesület tagjainak használati díj ellenében kiadták.

A növényvédelmi iroda a védekező szerek kedvezményes beszerzésével, szétosztásával is segítette a termelőket. A kerttulajdonosokra olyan jó hatással volt az intézményes segítség, hogy az igényekkel már túlhataladták a rendelkezésre álló erőket és bizony nem is lehetett kapni mindig szakmunkást a kertekbe. Megtanították a közönséget arra, hogy érdemes a gyümölcsösöt védeni, szakszerűen kezelni, mert többet jövedelmez.

Az egyesület nem elégedett meg azzal, hogy Debrecenben ismertető ingyenes előadásokat rendezett, bemutatókat tartott, kiállításokat szervezett, hanem a megyei városokban, községekben tanfolyamokat tartottak. Ennek a munkának eredménye is volt, mert már 1937-ben a gyümölcskiállítás résztvevői 20 vagon elsőrangú teli almát adtak át a kereskedőknek. Nagy eredmény ez, mert 1933-ban alig lehetett összeszedni néhány vagon férgmentes almát.

Az egyesület élnöke — Ballazár püspök halála óta — Rúsó István, Hajdú vármegye alispánja, ügyvezető elnöke dr. Szentpéteri Nagy Samu. A termelők irányítója, az egyesületnek ügyszólója a lelke Balogh Vilmos főintéző, aki olyan úton halad, olyan töretlen energiával, hogy lényeg megvalósítja tervét: a gyümölcsstermelők paradicsomává teszi Debrecen.

Bélyeggyűjtés

Az utóbbi időkben

meglepően sok a hamisított német gyarmati bélyeg, melyek között tudvalevőleg igen sok ritkaság fordul elő, került forgalomba. Eredetük egyelőre még bizonytalan, de alapos a gyanu, hogy ezek a bélyegyek is a hírhedt Oneglia-féle turini „bélyeggyár”-ból kerültek ki.

A Vatikán tudvalevően 1852-től 1870-ig saját bélyegeket adott ki, még pedig ezen 18 év alatt összesen 25 különféle darabot. 1929-ben újra megjelentek a vatikáni bélyegyek és jellemző az idők folyására, hogy ezen 13 év alatt az egyházi állam már 113 különféle bélyegyet hozott forgalomba!

Érdekes története van az 1906-os román kiállítási bélyegsornak. Ezt a sort Szekula Béla akkori budapesti bélyegkereskedő csináltatta a román kormányának azzal a feltétellel, hogy egy millió sort a román posta és fél millió sort ő, Szekula fog kapni úgy, hogy az ő kvótájához 3 román posta lebetűzőt is kap. Közben aztán Szekula úr gondolt merészet és nagyot és egy meg nem rendelt másik félmillió ilyen sort a saját számlájára csináltatott meg és azokra „S E” felnyomást (Serviciul Expozitiei — Kiállítási szolgálat) nyomtatott. Ezeket aztán külön ajánlotta fel a román kormányának, fele-fele alapon, amit a román kormány örömmel el is fogadott. És most jön a szerény kis svindliscének az igazi, meglepő csattanója. Szekula barátunk minden egyes vevőjének, aki nála 10 korona értékű bélyegget vásárolt — ajándékba adott 1—1 ilyen sort és ime, ma ezek a sorok 58, illetve 60 márkán állanak!

Üveget, porcellánt, vendéglői edényt, gyógyszerüveget

Szlováknál

Csapó u. 32. Telefon 24—35.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szekesztőség, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérlak). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8 70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 18-án reggel 8-tól 25-én reggel 8-ig: „Kossuth“ Piac u. 26. telefon: 29-56. „Magyar Korona“ Kálvin-tér 15. sz., telefon: 16-06. — „Arany János“ Csapó u. 66. telefon: 11-78. — „Hungária“ Szoboszlói út 4 f) tel.: 28-25.

Várok valakire

Várok valamire; A szívem sejtésekkkel van tele, Mámoros a felremegő vágytól. — Könnyű sóhaj röppen el a számról, S míg végigcsókol a tavasz szele, — Várok valamire.

Várok valakire! Felém dobban a jövődő szive; Magához ölel, mint szerelmesét Az ifjú, — s a szél álmodó mesét Suttog. — Szeretnék szállni messzire... Várok valakire.

CSER KATALIN ÉVA.

— A főispáni hivatalnál jelentették, hogy a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a harcoló honvédek részére 5100 cigarettát gyűjtött. — A Homokkerlben vasárnap rendezett gyermekdelután jövedelmét, 12 pengőt a gyermekek a főispán útján a harcoló honvédek részére adták.

— Személyi változás a római katonikus plébánián. Főföldy Béla segédlelkész Nagyváradra helyezték át, helyét Debreczenben Welebil Walter gyulai segédlelkész foglalta el. Főföldy Béla rövid debreceni működése alatt szépen részt vett a katolikus hitélet irányításában. Képzett hitszónok volt, akinek szentbeszédei mély hatást keltenek hallgatói körében. Az Urak Kongregációjának lelki vezetőjeként is sokat tevékenykedett. A rokonszenves egységilelkész egyéniségével sok barátot szerzett magának, akik most fájó szívvel búcsúznak tőle.

— Behelyettesítés. A főispán Benkő Viktor állandósított napidíjait műszaki segédtszili állásra behelyettesítette.

— Dr Paulovics István debreceni egyetemi tanár Székely Zoltánnal, a Székely Nemzeti Múzeum régészével feltárja az egész székelyföldi római határvonalat.

— Debrecen idegenforgalma emelkedett. A Magyar Gazdaságkutató Intézet az elmúlt teljes év és az idei év első negyedének idegenforgalmáról kiadott jelentése szerint Debreczenben az előző évi 28.500-ról 36.500-ra emelkedett a vendégek száma. A fürdőhelyek között Hajdúszoboszló is emelkedéssel szerepel, a vendégnapok száma 29 százalékkal emelkedett.

— Meghalt egy derék egyházi tanácsos. Az ispotályi egyházi tanácsosnak egyik kiváló érdemes tagja, Juhos Benjámint egyházi tanácsos elhunytt. Tegnap temették el nagy részvét mellett. Juhos Benjámint 1928 óta töltötte be példamutató szorgalommal szép tisztviselést. Minden irányban mintaképe a vallásos magyar embernek. Rendkívül szorgalmas, kiváló jellemű férfi volt, akiről mindenki ismert, hogy dőlő egyenes tartása alig láttatta 60 évesnél idősebbnek, pedig már 82 éves volt. Nagykiterjedésű rokonságja gyászolja. Egyik fia városi tisztviselő, egy családból 5 unokája vette körül nagy szeretettel. A temetési szolgálatot Molnár Ferenc lelképásztor látta el, aki nagyon szép, szívből fakadt beszéddel búcsúzott az egyházi rész nevében is a kedves halottól.

— Gabonalap meghamisításáért fegyverszünetre ítélték ifj. Gregorits János dunacsuti napszámot, aki lapján 1000 kg. csöveslengeri termését 4000 kg-ra javította ki. Két és fél évi fegyházra ítélték.

Ujhelyiségünk

József kir. herceg-utca 11. sz.

Vigmozi oldal

Csillag Testvérek

Bestiális kegyetlenséggel halálra kínozták öt éves leányát egy apa és vadházastársa

Az emberszeretet a világon soha nem tud olyan kimagaslóan nagy és szép cselekedetet végezni, amilyen borzalmas hatású és embertelen tetteket produkál a gyűlölet. A budapesti rendőrség tegnap letartóztatta Szalay Józsefné sz. Feuerstein Szeréná 43 éves gyárimunkásnőt, aki vadházastársával Zweig Andor 32 éves vállalati irodai al-tiszttel együtt, halálra kínozták Zweig öt éves Éva nevű leánykáját.

A gyermekgyilkosságról a „Fehérkereszt“ kórház tett jelentést, ott feküdt a kisleány és egy napos szenvedés után meghalt. Az öt éves leány feltűnően csenevész volt, súlya mindössze 13,5 kg. Az orvosok 33 sérülést találtak a testén.

A boncoláskor kiderült, hogy a gyermek nem természetes halállal halt meg. A rendőri nyomozás képzőletét felül-műlt borzalmakat tárt elő. Éva kilenc-hónapos korában árvaházba került, a zsidó hitközség költségén nevelték. Januárban beszüntették az ingyentartást azzal, hogy vagy fizetni kell a gyermekért, vagy vigyék ki. Így került haza, ahol a legkegyetlenebb sors várt a szerencsétlenre. Februárban a legesikorgóbb hidegben is a lelketlen apa és vadházastársa kitérték a gyermeket egy száll ingecskeben a szabad levegőre. A kivet leánykára a járőrök találtak rá kékre-zöldre fagyott a dermesztő téli hidegben.

A szomszédok sokszor figyelmeztették az asszonyt hogy ne kínozza a gyerme-

mekeket, aki nem tehet róla hogy útjukban van. Ilyenkor pár napig csend volt a Zweig lakásban. Dr Judák Ferenc orvos felesége, aki vöröskeresztes védőnő és gyakran megfordult a házban látta, mennyit szenved az ártatlan gyermek, ezért felajánlotta, hogy örökbe fogadja és kitaníttatja. A nagylelkű ajánlatot azonban nem fogadták el. A nyomozás bebizonyította, hogy mindenáron el akarták tenni láb alól. A leányka sokszor kék-zöld ütősejtökkel jelent meg az ovodában, ahol az érdeklődésre azt felelte: Anyuka megvert, mert rossz voltam. Ezzel szemben kiderült, hogy ezt kellett mondania, még ha minden ok nélkül verték is össze, mert megfélemlítették.

Az utolsó előtti este Zweig és az asszony moziban voltak. Éjszaka a szomszédok rettenetes sikoltozásra, jajveszkelésre lettek figyelmesek. Többen hementek a lakásba és a következőket látták: Az asszony vadul ült a kisleányt, az apa úgy megrugta, hogy labda módjára zuhant a konyha egyik végéből a másikba. Ezen az éjszakán verték úgy össze a gyermeket hogy kórházba kellett szállítani. Másnap a kisleány meghalt.

A detektívek csak az asszonyt tudták előállítani, Zweig munkatáborban van. A bestiális nő szándékos emberölés büntette miatt leartóztatták. A ház minden lakója terhelő vallomást tett.

— Brazíliában nem akarnak gumit termelni, mert attól tartanak, hogy a mógumi fokozott gyártása előbb-utóbb tönkretesz a gumiiparvényséket.

— Véharszárvány lépett fel a sok vizivástól Kisküküllő megyében. Az egészségügyi hatóságok megállapítása szerint a rekkenő hőségben a túzott vízfogyasztás következtében történtek a megbetegedések.

— Halálra égette a villanyáram a felsőgallai vasútállomáson Juhász János fűtőt. Juhász egy mozdony tetején dolgozott s munka közben megcsúszott. A szerencsétlen ember ijedésközben megkapaszkodott a magasfeszültségű áramvezetékbe, amely pillanatok alatt halálra égette.

— Jászolhoz kötöttek egy öreg asszonyt. Özv. Telegdi Sándorné idős csernói asszonyt a vele közös háztartásban élő rokonai, akik állandóan durván bántak vele és bántalmazták, legutóbb úgy bántották meg, hogy bevonszolták az istállóba és a jászolhoz kötöttek, hogy mocanni sem tudott. Órák múlva unokája szánta meg és elvágta köteleit. A kegyetlen rokonok ellen megindult az eljárás.

— Nemzetközi menetrendkonferenciát tartottak Pöstyében. A tanácskozás tárgya az eddigi menetrend volt, figyelemmel arra, hogy vajjon a menetrend terjedelme és összeállítása az egyes államok szükségleteinek megfelelő-e és milyen inézkedésekre lenne szükség, hogy megfeleljen.

— Madridban 40 fokos kánikulát meleg, Argentínában 22 fok hideg. A spanyol fővárosból érkező hír szerint a kánikula most érte el csúcspontját és árnyékban 40 fok Celsius megleget mértek. Közép-Spanyolországban még ennél is nagyobb meleg van. Ugyanakkor Argentína több brészéből igen súlyos és hosszú évtizedek óta nem tapasztalt fagyokat jelennek. Az ország legtöbb részén —22 fok alá süllyedt a hőmérséklet.

— A homokkerti iskolásgyermekek Halász Gyuláné vezetésével jólékonycélú előadást rendeztek, melynek tiszta jövedelmét — 15 pengőt — a Vöröskeresztnek ajánlották fel.

— Megmérgezte magát Farkas Piroška 41 éves hajdúböszörményi zsidó tanítónő és mire orvosi segítséget hívtak, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. A temetési engedélyt megadták.

— Tilos a cukorkagyártás Bulgáriában, mert ilyen módon akarják elérni, hogy a felszabadult cukormennyiséget gyümölcseleltetés céljára a lakosság körében szétoszthassák.

— A nádudvari határban munka közben hirtelen rosszul lett Papp Géza 67 éves munkás. Orvost hívtak, aki injekciót adott a betegnek, de az nem használ és Papp Géza meghalt egy óra múlva. A csendőrség jelentése alapján elrendelték a holttest boncolását, hogy megállapítani tudják a halál okát.

— Élesz/6 mint hűspótló. Svédországban gyár alakult meg azzal a céllal, hogy állati takarmányt, szolgálgó élesztőt állítson elő. Ezenkívül kísérletek folynak olyan élesztő előállítására, mely emberi táplálkozás céljára, elsősorban a marhahús pótlására is alkalmas.

— Hirdetmény. Az egyik honvédelakulat szerszám- és gépberendezéseket szabadkézben kíván beszerezni. Az elsőfokú iparhatóság felhívja a helybeli vas-, szerszám- és műszaki cikk kereskedőket arra, hogy amennyiben a szállításra ajánlatot tenni kívánnak, személyesen vagy megbízottuk által az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth-utca 20. fsz. 38) a vonatkozó cikkjegyzőket tekintsek meg. Az ajánlatot legkésőbb folyó évi július hó 26-ig kell az érdekelte honvédelakulat parancsnokságának beletérjeszteni. Elsőfokú iparhatóság.

Bikszádi víz üdít, gyógyít

borral vegyítve kitűnő ital, a gyomorégést azonnal megszünteti. — Kapható minden fűszerkereskedésben, gyógyszerárakban stb.
Szállítja: Bikszád Gyógyfürdő és Ásványvízforrás Rt. Bikszádfürdő, Szatmár megye.

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942 VII. 22.

A sebesültszállító vonat későbbi időpontban érkezik

A Magyar Vöröskereszt elnöksége közli, hogy a sebesültszállító vonat csak későbbi időpontban fog megérkezni. A pontos érkezés idejét Kontsek Kornél dívaláros cég és Tóth Gyula vaskereskedés kirakatalban (Ferenc József-út és Kossuth-utca sarok) fogjuk közzé tenni.

Felkérjük az önkéntes vöröskeresztes ápolónőket, hogy a vonat érkezésének idejét kísérjék figyelemmel s a sebesültszállító vonat érkezésének idejében beállítsák a pályaudvaron szolgálattételre jelenjenek meg.

29 pályázat érkezett be az öt református tanítói állásra

Mint megírtuk tegnap délelben járt le a pályázatok beadási határideje arra az öt református tanítói állásra, mely a debreceni egyházban üresedett meg. Három tanítónő és két férfi tanítót választanak meg a presbiterium augusztus havi ülésén. Az egyházi hivatalban tegnap déli 29 pályázatot nyújtottak be, de még elfogadják azokat a kérelmeket is, melyeket postán küldenek be és tegnap délig fel is adták. Azt még nem állapították meg, hogy a pályázók közül hány nő és férfi van, sem pedig, hogy a pályázatok közül mennyi szabályszerű.

Platinafogsorú tolvajt keresnek a nyomozók Debreczenben

A Márton Kálmán-utca egyik háza előtt elloptak egy kerékpárt, melyre tejesbádógok, élelmiszerek voltak felrakva. A tolvaj eladta a kerékpárt 50 pengőért Székely János bellegelői gazdálkodónak. Az igazolólapot nem adta át s a gazda a magán Kiss Lajosnak nevező munkáskülsőjű embernek azt mondta, hogy tíz pengőt visszatartja a vételárból, míg a kerékpár igazolólapját átadja. Az állítólagos Kiss Lajos nem jelenkezett többé, veszni hagyta a vételárat is. Így derült ki, hogy lopott kerékpárt akart eladni. Kiderült az is, hogy a kerékpárral együtt elloptott, egyenként 40—50 pengőt érő hiteltelített tejesbádókat 3 pengőjével adta el Papp Jánosné Keresztes-utcai, özvegy Tóth Lóriné és Halassy Józsefné debreceni asszonyoknak.

A tolvaj pontos személyleírását megkapta a rendőrség. A barnaarcú, barnaruhás férfi platinafogsorú. Kézrekerítése közelesem várható.

A tehén halálra vonszolta őrizőjét

A karcagi határban őrizte tehenét Labancz Sándor 62 éves földműves. A tehén pályavakötelét a kezére esavarta és úgy ült le a földre egy kicsit szundítani, míg a tehén legel. A tehén valamitől hirtelen megvadult és elrohant a legelőhelyről. Labancz Sándort, akinek kezére rácsavarodott a kötél, magával vonszolta a földön. Labancz súlyos sérüléseket szenvedett és eszméletlen állapotban került a mezőn megmentői kezébe.

A debreceni klinikára hozták ápolásra, de segíteni nem tudták, háromnapos haldoklás után meghalt. A gerincoszlopa is eltört és súlyos sérülések horították egész testét.

* Vattay tánciskolában augusztus 5-én diákkölon kezdődik. Kossuth 11. Szombalon összlénc.

— Dr Koebel Alfréd ügyvéd, ismert svájci nemzeti szocialista vezér, a keleti arcvonalon érteselt. A német katonai hatóságok elkesztették Svájcban élő családját.

— A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló milliárdos törvényjavaslatot tárgyalják a felsőház bizottságai a tegnapi napon. A Wintershall német céggel kötött ásványolajkutatói szerződést is tárgyalják. A milliárdos mezőgazdaságfejlesztő javaslat 28-án a felsőház elé kerül.

— Nagyszony megvalósításához hozzákezdtek. Károlyfalut már hozzá csatolták Pozsonyhoz. Több más községet is ez a sors ér.

Igen szép eredményről számol be a Kollégium Gimnáziumának évkönyve

Most jelent meg dr. Kun Sándor igazgató szerkesztésében az 1941-42. tanévről a debreceni református Kollégium gimnáziumának évkönyve. Az évkönyv elsősorban búcsút vesz az iskolától eltávozott volt tanáraitól, dr. Molnár Páltól, aki Máramaroszigetre ment, Osváth Ödönlől, aki nyugalmahavonult és dr. Tóth Bélától, aki Székelyudvarhelyre távozott. Vargha Zoltán tanár Széchenyit méltató szép beszéde mellett dr. Maklai Sándor volt püspök „Széchenyi és az ifjúság” című szónoki szépségeiben gazdag beszéde is hozzá. Igen részletesen beszámol az igazgató az elmúlt iskolai év történetéből mindarról, ami az iskola életében fontos volt. Közli az értesítő a negyedik osztályos konfirmált tanulók névsorát, a valláserkölési nevelés eredményeit, Harmáncatos létszámú tanári testület működését az elmúlt iskolai évben. Oldalakon számolnak be az intézeti tanárok iskolán kívüli, irodalmi és társadalmi értékes munkásságáról. Örvendetes gyarapodás mutatkozik könyvtárak, szertárak kiegészítésében. Tizennégy ifjúsági egyesület működik az intézet kebelében s ezek az egyesületek a beszámoló szerinti szebbnél szebb eredményt mutatnak fel. Különösen az önképzőkör, táj- és népkutatás, diákaptár, cserkészlet és vöröskereszt munkája emelkedik ki. Az ifjúság országos versenyeken igen szép eredményeket ért el nemcsak a tanulmány, hanem a sport terén is. A tanulmányi eredmény és fegyelmi állapot igen szép eredményről számol be, mert összesen osztályoztak 599 tanulót és ezek közül 525 megfelelt és csupán 12 százalék bukott egy, vagy több tárgyból. Megkapóan szép beszámoló mutatja az alapítványok és adományok szép sorát. Aligha van magyar intézet még, mely ilyen gyönyörű eredményről számolhat be. Összesen 194.522 pengő 23 fillér van csak alapítványból, de adományok, segélyek, ösztöndíjak, jutalmak, jóltételek, iskolai jótkönyv intézmények még évi 53.805 pengő és 50 fillért tesznek ki.

Az intézetben az elmúlt iskolai évben a következő tanulók végeztek el tanulmányukat kitűnő eredménnyel: Kaszás Gábor, Orosz Árpád, Zsuga Miklós, Erdei Ferenc, Sallay Béla, Somorjai László, Miklós, Ury Ferenc, Vida Imre, Vattai Miklós Géza, Nagy Géza István, Pataki József, Fehér Sándor, Tóth Ferenc, Gacsályi László, Kiss Dezső, Kocsis Béla, Nagy Gyula, Péter Zoltán, Tar Lajos, Zsuzsón Béla, Varga Sándor, Csernátorny-Hoffer András, Sallay Geyza, Simkó Aladár, Ötöl, Gacsályi László Géza, Huszti Gábor Kálmán, Fehér Ottó, Jankovics László, Kun Ákos Sándor, Toivay Imre, Vekerdy József, Buzsák József, Kaszás Imre, Varga Gyula, Vedres István, Botos Géza, Böszörményi Ernő, Szics Gyula, Tóth Ferenc, Tóvissi János, Gál István, Kálár Sándor Károly, Kónya László, Módi György István, Peto Lajos, Nagy Tibor, Rozsonyi András, Tóvissi József, Gál Gyula, Káthó Jenő, Mikó Sándor, Papp László, Cászlav Károly, Dobár István, Grigassy László, Kállay Ferenc Zoltán, Ohning Miklós.

Statistikai rész és a jövő tanév udvari zárók be az igen tartalmas, értékes munkáról beszámoló értesítőt.

— Nagy Lajos királyt 1342 július 21-én koronázták királlyá. A hatszáz éves koronázási évfordulóról Székesfehérvár város közönsége kegyelettel kívánt megemlékezni. Farkas polgármester a törvényhatósági bizottsággal az élen megkoszorúzták Nagy Lajos szobrát.

— Finnország a háborús költségek fedezésére felemeli a jövedelmi adót, az örökösödési, rendkívüli erdő- és ajándékozási adót. A takarékpénztárakat is megadóztatják.

A leventeintézmény 21 németországi leventét hívott meg nyári táborozásra

Mint a levelethírközpont jelenti, július 2. és 22. között Aligán táboroztak a németországi magyar leventék és ott ifjúsági vezetői kiképzést nyertek. Kedden délelőtt vitéz Kudriczy István, a leventék országos parancsnoka a táborozás sikeres befejezése után az ifjúsági vezetői tanfolyamon résztvevő leventéket fogadta és elbúcsúztatta őket. A leventék Kolozsvárra utaznak, majd néhány napi ottartózkodás után élményekkel

tele térnek vissza németországi tartózkodási helyükre. A leventeintézmény sorozatosan megszervezi a különböző külföldi államokban tartózkodó magyar leventék nyári táborozását és külföldön való foglalkoztatásukat is. A berlini magyar leventecsoporthoz volt az első, amely Kiss Ernő leventecsoporthoz tartozó parancsnok vezetésével példásan dolgozott a külföldön is a szebb jövőért.

Agyonsújtotta a villám két testvére mellett a mezőről hazafelé tartó legényt

A villám a hegyével felfelé tartott kaszába csapott

Az elmúlt napon a délutáni órákban zivatar vonult végig a debreceni határ egyik részén. A hirtelen lámadt zivatar munka közben érte a Ganesó tanya közelében ifj. Csuha Jánost, aki éppen kaszált.

Az esőben nem folytatta munkáját, hanem a kaszát vállára tette és megindult hazafelé. Vele együtt indult haza két testvére. Az úton érte őket a zivatar ereje és egyre-másra csapkodott a villám a fergeteges égből. Az egyik villám ifj. Csuha János vállavetett kaszájába csapott bele, melyet hegyével felfelé tartott. A két testvér

a földre szédült és mire magukhoz tértek, halva találták bátyjukat, akinek kaszája elgörbülve hevert a földön talvolabb.

Az orvosi vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a halált villámcsapás okozta. A legény csipőjénél égési sebet is találtak.

A két életben maradt testvér csak arra emlékszik, hogy nagy dördülés és sietésges volt, mást már nem észleltek, mert eszméletüket veszítették a közvetlen közelükben lecsapódó villám erejétől.

Szerb banditák agyonlőtték egy papot

Belgrad, július 22. A „Novo Vreme” a délszerbiai Leskovacból jelenti, hogyan vesztette életét egy szerb pap, aki az önkéntesek vezetője volt. A pap — mint a lap írja — szombaton Konjark faluba érkezett, hogy ott egy nemzeti gyűlést tartson. A községhezaza előtt váratlanul szerb önkéntes egyenruhába öltözött 11 bandita jelent meg. Vezetőjük a paphoz lépett és felkérte, hogy kövesse őket. Amikor mindketten kissé eltávolodtak a községfalától, az egyik bandita két lövéssel agyonlőtte a papot. A banditák a községi irnokot és egy községi szolgát is agyonlőtték, mert a pap segítségére akartak sietni. (MTL)

— ooo —

— Tizenöt kommunistát halálra ítélték Nancyban, mert illegális kommunista szervezetet tartottak fenn.

— Karmazin Béla gépkecsvezető és Juhos Lajos cipész érdekes találmányáról, a házilág talpalható cipőkről hírt adunk egyik legutóbbi számunkban. A két debreceni iparos együttesen megvalósított találmányával kapcsolatban már többen tárgyalnak a feltalálókkal a szabadalmaztatás ügyében.

— Kilencvenzsalékos adót vetettek ki Amerikában a hadinyereségekre a hatmilliárd dolláros háborús adótörvény keretében.

— Anglia megtiltotta, hogy a Dél-afrikai Unióba és Dél-Rhodéziába árukat szállítsanak, ehhez külön miniszteri engedély kell.

— Huszonhét sokgyermekes család jutott házhoz Ugoesában. A 4-10 gyermekes családok huszonhét házat kaptak négy községben. Más helységeken még ebben az évben harminc kertés családi házat adnak át.

— Angliában három és félmillió kutyát, valamint hétémillió macskát akarnak kifizetni — legalább is ezt ajánlja a Daily Herald — tekintettel a súlyos élelmészeti gondokra.

— Hat év alatt kilenc fia született egy anyának egy északmordvaországi faluban. Ezek közül négyen ugyanabban az évben születtek: az első ikerpár januárban, a második decemberben.

Csiki Géza és zenekara magyar nota felismerő versenye a Kassai Étterem

kerthelyiségében 22-én este 9 órakor. - 20 nyereménytárgy

FILM

Az APOLLÓ mozgószínház „Asszony a neved” c. érdekes, hatásos filmet mutatatta be. A finom, művészi jelenetekben gazdag, kitűnően rendezett darabot kitűnő szereplőgárda viszi sikerre. A kísérő műsor, élen az „Autóval a Kárpát-alján” c. kultúrfilmmel: kiűnő.

A HUNGÁRIA sikerrel újította fel a „A nőnek mindig sikerül” című magyar filmet. A közönség most is szívesen fogadta. A híradó és Walt Disney trükk-filmje kiűnő.

Mennyi bor termelt egy év alatt a világon?

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet közleménye szerint a múlt évben 160 millió hektoliter bor termelt az egész világon. Ez az eredmény ugyan 6,7 százalékkal meghaladta az 1940-es évi bortermelet. De 14,7, illetőleg 19,9 százalékkal elmaradt az 1939. és az 1934-38. közötti átlag termelés mögött. Az említett 160 millió hektoliterből kerekén 125 millió hektoliter esett Európára. Oroszországot is beleszámítva, amelynek 85 százalékát Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban szüretelték. Nem hivatalos közlemények szerint Itáliában 35,5 millió hektoliter volt a termés, míg 1940-ben 30,3, 1939-ben 42,5 millió hektoliter volt az eredmény. Franciaországnak 42,5 millió hektoliter bora termelt, amely elmarad az 1940. évi 44,8 és az 1939. évi 68,0 hektoliter eredménye mögött. Spanyolországban 14,5 millió hektoliter szüretelték, míg az előző két évben 14,1, illetőleg 11,3 millió hektoliter volt az eredmény.

Európa többi bortermelető állama között megemlékezni kell Románia, ahol 10 millió hektoliteres közepes eredményt értek el a múlt évben. Portugáliában 6,5 millió hektoliteres termeléssel bizonyos emelkedést értek el 1940-ben, 5,2 millió termeléssel szemben. A szüret Görögországban mutatkozott a legkisebbnek. Ha a magyar bortermelet mennyiségileg messze alul is marad az eddigi átlagos eredményeknek, mégis kétszer annyi volt, mint 1940-ben, amikor csupán 1.000.000 hektoliter szüretelték. Németország, Bulgária és Szlovákia átlagtermést jelenthettek, 1941-ben 2.700.000 hektoliter bort szüretelték. Törökország meg sem közelítette eddigi átlagtermését.

Európán kívül megemlíthetjük Algériát, 10,5 millió hektoliteres terméssel, illetőleg 40 százalékkal alul maradt 1940. 1939 eredményéhez viszonyítva. Marokkóban 0,5 millió hektoliter szüretelték. Az Egyesült Államokban 24 millió métermáza szőlő termelt, ami általában 6 millió hektoliter borknak felel meg. A déli félgömb bortermelető államából (Argentína, Chile, Brazília, Uruguay, Dél-Afrika és Ausztrália) nem érkezett be jelentés, a világ bortermeletében különben sem játszanak nagy szerepet, mert hiszen végső eredményben alig 5-10 százalékkal képviselhetik magukat.

— Özv. Bányai Lajosné halála. A debreceni református egyháznak egyik hűséges és oszlopos tagja, költözött el az élők sorából. A kistemplom egyházzésze belmissziói munkájában szép osztályrésze volt; amennyiben egy bibliakört alapított és az több mint 12 év óta megszakítás nélkül működött minden hétfőn este az ő lakásán. Ezenkívül támogatta a leányescerkész és vasárnapi iskolai munkát is. Szegénységében és egyszerű életkörülményei között is nagyon sok jótékonyt gyakorolt, 87 évet élt. — Temetésének időpontja gyászrovatunkban.

— Szabó József meghalt. Városszerte ismert férfiú dől ki az élők sorából. Meghalt Szabó József ny. posta távirtda felügyelő. Értékes és rokonszenves ember volt, sok-sok jó emberi tulajdonsággal. Bár kilencven éves volt, teljes szellemi és testi erővel bírt s mindössze három napig volt beteg halála előtt. Életét, amióta nyugalomba vonult teljesen családjának szentelte, melynek tagjai nagy szeretettel vették körül.

— Montenegroban teljesen helyreállt a nyugalom és már csak egyes kémek és banditák nyugtalanítják a horvát partvidéket.

Anyakönyvi hírek

Születések: Nagy József napszámós Csonak u. 7. fiú József. Tokai János mézeskalácsos, Barna u. 13. leány Valéria. Biró Anal híradórmester, Szász-fenes, fiú Antal. Kovács Sándor gépkocsivezető, Bujdosó u. 6. fiú László. Tóth László műasztalosmester, Lorántffy u. 38. leány Mária. Balogh Sándor t. birtokos, Fancsika 29. fiú János. Biró Gyula fodrászmester, Honvéd u. 34. leány Pálma. Hunyadi László MÁV váltókezelő, Nagycsere 9 órház, leány Piroska. Miklósi István hentes és mészárosmester, Dévai u. 16. fiú István. Lengyel Sándor uradalmi kerész, Arany J. u. 23. leány Jud. Szász István levéntelevékezelő, Hajdúhadház, fiú István. Cseresznye György napszámós, Belle-geló 7. leány Róza. Vályi Gyula napszámós, Derecske, fiú Gyula. Borsi Elemér építési vállalkozó, H-Böszörményi, fiú Elemér. B. Szabó József napszámós Piac dűlő 8. fiú János. Vámos János napszámós, Kishegyési út, leány Irén. Pallai József napszámós, Érmihályfalva fiú György. Tóth Imre napszámós, Hatvan u. 38. leány Etelka. Habina Vince vendéglős, Cegléd u. 22. leány Erzsébet. Bányai Imre napszámós, Hajdúsámson, fiú Imre. Tóth András városi tisztv. Damjanich u. 2. fiú Ákos. Tikász Imre napszámós, Ebes 15. fiú János. Enyedi Béla számv. altiszt, Kartács u. 1. leány Valéria. Doma Béla kőművesmester Kigyó u. 37. fiú Béla. Fischer Vilmos kereskedő, Kigyó u. 14. leány Anna. Somlyai Károly MÁV, Csap, leány Erzsébet. Pető László laboráns, Hadházi u. 27. leány Gyöngyi. Herkócs Miksa napszámós, Csokonai u. 37. leány Ildikó. Macsiták József dohánykertész, Nyír-Adony, leány Mária. Szabó Mihály napszámós, Bellegeló 44. fiú Mihály. Zelenák Béla napszámós, Rákóczi u. 60. fiú Béla. Jakab Mihály állomás felügy. József kir. herceg u. 67. fiú István. Kotorozó József MÁV ács, Jókai u. 18. fiú Vendel.

Eljegyzések: Kertész József autószelelő, Kút u. 38.—Balla Róza, Hevesi u. 3. Sulyok Sándor egyetemi joggyak. Nagyvárad u. 10.—Szabó Katalin Domokos Lajos u. 16. Török István tűzoltó főfelügyelő, Rákosi Jenő u. 5.—Blinyi Margit, Méliusz-tér 11. Boji Bartás villamoskalauz, József kir. herceg u. 22.—Király Margit, Tiszadob. Oláh Miklós asztalossegéd, Borsovai u. 19.—Jakab Róza, Teleki u. 46.

Házasságkötések: Kálló Károly zenész—Oláh Aranka, Homok u. 135. sz. Tóth Győző géplakatossegéd, Tetétlen—Madarász Julianna, Hétvezér u. 11. Lőrincz János timárségéd, Ovoda u. 16.—Vida Margit ugyanott Zöld László MÁV Szegfű u. 4.—Mányi Emma, Arany János u. 47. Frózs István kelmefestősegéd, Nyugati u.—Kiss Erzsébet, Rákosi Jenő u. 2. Kiss Lajos férfitiszabósegéd, Péterfia u. 37.—Janka Julianna, Károly Ferenc József út 9. Szabó István MÁV, Kisfaludi u. 39.—Varga Katalin, Kender u. 23. Rakovics Miklós zenész őrmester, Zombor—Balogh Mária, Hajnal u. 2. Márton Sándor cukrászsegéd, Szent Anna u. 66.—Pálca Eszter Bercsényi u. 58. Bagdi Kálmán községi díjnok, Mikepércs—Gömöri Ilona, Kurucz u. 2. Ujvárosi Imre gazd. szaktanár, Nagyvárad—Szövetes Julianna, Kishegyési út 10. vitéz Küllös Imre tü. szertári százados, Sesztina u. 8.—Tuster Jolán Sesztina u. 6. Kovács János MÁV—Néma Etel, Faiskola u. 7. Kollmann Imre m. tisztv.—Csillag Margit, Ferenc József út 53. Kovács Balázs malommunkás—Hutóczki Róza, Kishegyési út 6. Vadász Miklós orvosi műszerész Budapest—Feuer Erzsébet, Széchenyi u. 44. Kovács János dohánykertész, Pallag 23.—Biró Margit, Józsa. Keviczky Rczsó m. tisztv. Nyiregyháza—Hircz Mária, Péterfia 2. Erdel Imre napszámós, Kiss u. 16.—Tóth Etel, Faragó u. 24.

Halálozások: Bőr István ref 1 hónapos, Bethlen u. 59. Helmezy László ref. 55 éves, Hajdúnánás. Sós Sándor ref. 44 éves, Hajdúnánás. Szalontai József ref. 7 éves, Fancsika 68. Kóta Erzsébet, ref. 3 éves, H-Böszörmény. Kotoróczy Józsefné ref. 21 éves, Jókai u. 18. Lőrincz Károlyné ref. 67 éves, Nyugati u. 40. sz. Marhás Józsefné ref. 27 éves, Tiszafüred. Berkovics Rózi sz. 3 napos, Érdarma. Szpisják Julianna rk. 3 hónapos, Pesti u. 4. Váradi Béláné sz. 47 éves, Békéscsaba. Kemechey Gábor-né ref. 53 éves, Nyírbátor. Wendt Róbert rk. 65 éves, Budapest. Nagy Mária rk. 4 éves, Püspökladány. Dobos László ref. 8 éves, Nagyvársány. Istvánffy Sándorné ref. 39 éves, Nyírbátor. Juhas Benjámin ref. 81 éves, Egyetkert u. 50. Papp József rk. 62 éves, Kunhegyes. — Csobai Mihály ref. 76 éves, Közép u. 12.

Győri Gábor ref. 33 éves, Kőlcsey u. 24. Rákóczi András rk. 69 éves, Kishegyési út 40. öz. Tóth Gáborné rk. 80 éves, Kishegyési út 40. Bana Julianna ref. 75 éves, Ispotyá u. 12. Cseresznye Róza ref. 14 napos, Bellegeló 9. Simon Aranka rk. 4 hónapos, Olajútó 75. Bálint Béla rk. 1 hónapos, Mikepércsi út 22. sz. Dusa Jánosné rk. 78 éves Bethlen u. 30. Percze Vencelné rk. 75 éves Olajútó 11.

GYÁSZROVAT

Szabó József ny. posta- távirtda felügyelő, 89 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből, ugyanezkor átszállított felesége hamvaival. Lakás: Egymalom u. 6. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Bányai Lajosné Nagy Mária 84 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 4 órakor lesz a 2. B) ravatalozó teremből. Lakás: József kir. herceg u. 35. sz. Gebauer-cég rendezi.

Pálffy József ny. MÁV állomáselőjáró 83 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a 2. A ravatalozó teremből. Lakás: Nyil u. 68. Gebauer-cég rendezi.

Kormányos Istvánné Balogh Mária 57 éves, temetése szerdán félnyolc órakor lesz a Kőztemetőből római katolikus szertartással. Lakásunk: Bellegeló 187. Csurka temetkezés.

Ifjú Csuha János 20 éves. Temetése szerdán félöt órakor lesz a 2. A) teremből, református szertartással. Lakásunk: Rakovszky u. 31. Csurka temetkezés.

Elégséges bizonyítvánnyal is felvehető tanulók polgári iskolába

A közelmúltban az egész sajtót bejárta az a hír, hogy a polgári iskolák első osztályába az új tanévtől kezdődőleg csak legalább jó-rendű népiskolai bizonyítvánnyal vehetők fel tanulók. A debreceni kir. tankerületi főigazgatóság alábbi közleményéből megállapítható, hogy ez a hír tévedésen alapszik és fedi az érvényben lévő miniszteri rendeletet, amint az Csapó István tanügyi titkárnak szerkesztőségünkhez intézett nyilatkozatából kitétnék:

Tekintetes Szerkesztőség! Néhány nappal ezelőtt a debreceni helyi lapokban közlemény jelent meg, amely szerint polgári iskolába csak olyan tanuló vehető fel, akinek jó-rendű népiskolai bizonyítványa van. Ez a közlemény tévedésen alapszik és teljesen ellentétben áll az érvényes V. K. miniszteri rendelkezésekkel. Ezért tisztelettel kérem a következő szövegű közlemény becses lapjában való elhelyezését:

„A polgári iskola I. osztályába minden oly népiszkola IV. osztályát elégséges tanulmányi eredménnyel végzett tanuló felvehető, aki az illető tanév szeptember 15-ig 10. életévét betöltötte, de 13. életévét még nem töltötte be.

— A népiszkola V., VI., VII. és VIII. osztályát, valamint a mindennapos mezőgazdasági népiszkola I. és II. osztályát végzett tanulók felvételi vizsgálatnál csak ez esetben vehetők fel a polgári iskola II., III. vagy IV. osztályába, ha általános tanulmányi eredményük a népiszkola két utolsó osztályában — nem tekintve a testgyakorlást, éneket és szépírást — minden tantárgyból legalább jó-rendű. Ez esetben a rendes korúak a polgári iskola előbbjelzett osztályába nyilvános tanulókul, a túlkorúak pedig magántanulókul vehetők fel. A polgári iskola IV. osztályát akár nyilvános tanulókul, akár pedig magántanulókul felvételül el kell végeznük, ha arról bizonyítványt akarnak szereznük, még a népiszk. VIII. osztályát végzett tanulóknak is.” Fogadják a Tekintetes Szerkesztőség őszinte tisztelettel nyilváníását. Debrecen, 1942. évi július hó 20-án. A tanker. kir. főigazgató rendeletéből: Csapó István tanügyi titkár.

Közgazdaság

Debreceni állatvásárok

Sertésvásár. A tegnapi sertésvásárra felhajtás 340, eladás 189 darab. Árak: sertés 185—350, választott malac párja 65—88.

Lóvásár. A lóvásárra felhajtás 365, eladás 102 darab. Árak: vágóelő 120—370, silány igás 200—400, közepes 450—900, jó igás 1000—1500.

Marhavasár. A szarvasmarhavasárra felhajtás 413, eladás 230 darab. Árak: jó vágómarha 120—145, közepes 100—120, silány 85—100, borjú 125—145, növendék 115—138, ökör, tinó 150—185, fejőstehén 650—1600. Az irányzat az állatvásárokon lanvha.

SPORT

Az Ujpest 5000 pengőt ígér Tiszáért — a DVSC nem adta oda... A Debrecenben nyaraló Vincze Jenő a DVSC vezetőségével ismételt tárgyalásokat folytatott Tisza ügyében. Az Ujpest ugyanis nem mondott le Tiszáról a ismételt magas összeget ajánlott fel a fiatal, tehetséges játékosért. A „legutolsó ár” már 5000 pengő volt, de a DVSC vezetősége nem volt hajlandó a játékost ennyire sem átengedni az Ujpestenek. Tiszával a vezetőségnek nagy tervei vannak, ősszel állandóan játszani akarják, hogy így bejelőjön a játékba a kis Tisza, aki határozottan tehetséges játékos, de a debreceni közönség előtt valahogy sohasem megy neki... Vidéken, más városban mindig megtalálja a formáját. Állandó foglalkoztatással — úgy hisszük, — meg lehetne találni ennek a „lelki válság”-nak az ellenszerét és Tisza beválthatná azokat a reményeket, amelyeket hozzá fűznek. A mezonnye már is ügyesen mozgó játékosnak — szerintünk — egyet még meg kell tanulnia: kapura löni. Lövészekkel még adós marad a kis Tisza. Reméljük Weber edző keze alatt ezt is megtanulja s aztán az ősszel jöhetnek már a Tisza-gólok...

És reméljük, hogy az NB-ben jönnek ezek a Tisza-gólok, mert a Vasas-ügy újabb érdekes fordulatot vett. Az MLSz budapesti kerülete most felfüggesztette a Vasas játékosainak játékjogát, mert bejelentés nélkül játszottak Pestszent-Érzsébeten mérkőzést. A mérkőzést a Vöröskereszt javára rendezték, a játékosokat mégis felfüggesztették. Ez is azt igazolja, hogy az MLSz vezetősége még nem barátkozott meg teljesen a Vasassal... Az NB-be nevezett a Vasas is, viszont a nevezések elfogadásáról még nem érkezett hír. Az utolsó eshetőség ez a pont: a nevezés el nem fogadása. Ha pedig nem fogadják el a Vasas nevezését, akkor ismét előtérbe lép a DVSC NB-be osztása. Jólinformált debreceni sportember szerint az MLSz elnöke maga is a DVSC NB-be osztása mellett van.

Beszéltünk Vincze Jenővel, aki kezeken tagadta, hogy a DVSC-vel tárgyalta volna. Vegül bevallotta, hogy a NAC meccsen ugyan beszélgetett a vezetőkkel, de hát... Mindenesetre nagyon diplomatikusan nyilatkozott az egész Tisza-ügyről. Beszélgetésünk végén már összeget is mondott, amit Tiszáért adtak volna. Igaz, hogy ez még nem érte el az ötezer pengőt.

A Lendvay-ügyben az az ujság, hogy a fővárosi sportlap értesülése szerint a játékost, lehet, hogy szerződött a Gammára... Késébe kell vonnunk laptársunknak ezt a kitűnő értesülését, mert Lendvay már körülbelül egy hét óta a DVSC játékos, szerződése teljesen per-fekt. Az, hogy vasárnap játszott a Gammában edzőmérkőzésén, mégpedig állítólag mint próbajátékos, az furcsa, de magyarázható a játékos esetleges „labdaéhségével”. Nem tartjuk valószínűnek, hogy a vasárnapi játékból olyan következmények születtek, hogy a Gammába menne a játékos. — Hiszen ez örökre elítélást jelenthetne neki...

A DVSC vezetősége természetesen nem maradt tétlen a „rémhírrel” szemben, amely igen kellemetlenül érintette a vezetőket, hiszen a játékos érkezését hétfő estére várták, miután távirati úton költségeinek fedezésére pénzt küldtek.

A délután folyamán aztán beállott a fordulat. Ujvidék többszöri telefonhívásra jelentkezett és azt a meglepő hírt közölték, hogy Lendvay valóban a Gammába gravitál és ők nem is szeretnének akadályt gördíteni a játékos elé és kérik a DVSC-t is, hogy barátságos úton intézzék el az ügyet. A Lendvayért fizetett váltásdíjat már is postára tették. Kántor Ferenc föltiszt a hír vétele után azonnal Budapestre utazott.

A kavargódat még fokozza, hogy Lendvay távirata is megérkezett. Eszerint pedig a játékos ma, azaz szerdán Debrecenbe jön. Aki ezeketán ebben az ügyben világosan lát, az elsőrangú rejtvényfejtő s mint ilyen szerkesztőségünk által megjutalmaztatik.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyert fért!
Fodrászegédet felve-szek. Rencz Antal, Kos-suth-ulea. 1144
Allandó munkára mol-nárségédet és mal-munkást keres a Horto-bágy malom. 1146

DEBRECZEN

7 OLDAL
1942 VII. 22.

Nyilastelepi Törökvs ifj.—D Villany-gyár II. mérkőzés lesz vasárnap dé-lután 4 órai kezdettel a nyilastelepi lab-darugó pályán. A felsőtiszai kerület ifj. bajnokának mérkőzése a jöképessé-gű Villanygyáriakkal érdekes, élvezetes sportot ígér. A Ny. Törökvs. mint meg-irtuk, az országos ifj. bajnoki döntök-ben a budapesti Elektromos pályán esti mérkőzést játszik a Szent István kupamérkőzés előtt, valószínűleg a Sal-gótarjáni BTC ifj. csapatával. A Nyilastelepi Törökvs—D Villanygyár II. mérkőzésen szőhoz jutnak a nyilastelepi csapat új szerzeményei.

A tisztviselő bajnokságha a Postás csapata 2:0 arányban győzött, 1:0 fél-ídő után, a csonka csapattal előbb 9, majd 10 emberrel játszó Játékvezetők labdarugói ellen. A Postás szépen ját-szott, góljait Halász és Reich lötték. Jó volt a Postásoknál vitéz Haraszthy, Ha-lász. — A Játékvezetőknél dr. Thomas Páll.

A Nyilastelepi Törökvs összes igazolt játékos csütörtökön este 8 órakor szakosztályi ülésen jelenjenek meg. — Tárgy: a Rimanóczy Kupára való ne-vezés és a budapesti mérkőzés. Szűcs elnök.

A Rimanóczy Kupa mérkőzésen résztvevő egyesületek intézői szerdán este 7 órakor, a felsőtiszai kerület hiva-talos helyiségében jelenjenek meg meg-beszélésre. A Rimanóczy Kupáért érte-sülésünk szerint a DVSC II, D. Húso, Villanygyár, DMTE, Nyilastelepi Török-vés, Hajdúböszörményi MOVE, De-recskei MOVE játszanak.

A DVSC vasárnapi atletikai egyesü-letl versenyének részletes eredményei: 100 méteres síkfutás: 1. Vitárius DTE 11.6 mp. 2. Tóth DEAC 11.6 mp. 3. Bányai NyVSC 12.1 mp. 4. Berta DEAC. 5. Erdélyi NyVSC. 6. Paulinyi NyVSC. 400 méteres síkfutás: 1. Bohn DEAC 57.5 mp. 2. Szánthó DVSC 57.6 mp. 3. Kiss DEAC 59.6 mp. 4. Balogh DVSC. 5. Reke DEAC. — 1500 méteres sík-futás: 1. Soltesz UAC 4 perc 25 mp. 2. Kovács NyVSC 4 perc 28.4 mp. 3. Ker-tész DEAC 4 perc 43.2 mp. 4. Horváth DTE. 5. Zsíros DVSC. 6. Zsíros NyVSC. 5000 méteres síkfutás: 1. Simon Sz.-MÁV 16 perc 54.4 mp. 2. Leeskó UAC 16 perc 54.6 mp. 3. Papp DVSC 10 perc. 37.2 mp. 4. Tamási UAC. 5. Kardoss DEAC. 6. Tripsánszky NyVSC. — 110 méteres gátfutás: 1. Ráthonyi DEAC 18.2 mp. 2. Horváth DTE 24.5 mp. 3. Reke DEAC 26.9 mp. — Magasugrás: 1. Varga DTE 172 cm. 2. Kárpáti DEAC 160 cm. 3. Törös DEAC 160 cm. 4. Kiss DEAC. 5. Ráthonyi DEAC. 6. Erdélyi NyVSC. — Hármassugrás: 1. Nagyházy DVSC 12.61 m. 2. Fikly NyVSC 12.60 m 3. Tóth DEAC 12.45 m. 4. Kárpáti DEAC. 5. Berta DEAC. 6. Héthy DEAC

Súlylökés: 1. Suhajda DEAC 11.75 m. 2. zilágyi DEAC 11.52 m. 3. Galy DVSC 11.15 m. 4. Szabó DEAC. — Kalapács-vetés: 1. Gedeon DVSC 30.74 m. 2. dr Ökrös DEAC 26.28 m. 3. Galy DVSC 24.76 m. 4. Koroknai DVSC. 5. Ver-gényi DEAC. 6. Szilágyi DEAC. — 4x400 méteres váltó: 1. DEAC I. 3 perc 52.8 mp. 2. DVSC I. 4 perc 1.8 mp. 3. DVSC II. 4. DEAC II. — A DVSC ren-dezősége minden dicsőretet megérdemel a verseny zökkenőmentes lebonyolítá-sáért.

Augusztus első napjaira halasztották a hadtest leventebajnokságokat. Most szombaton és vasárnap rendezték volna Debrecenben a hadtestleventebajnok-ságokat. Közbejött akadályok miatt az érdekes versenyeket augusztus első napjaira halasztották. Elsején szomb-aton és másodikon vasárnap lesznek az atletikai, céllovó és úszóbajnokságok. Az atletikai versenyeken 140 levente, a céllovóbajnokságban 100 és az úszóver-syenyen 25 levente indul.

ÁRVERÉS. A kiskabai gazdaságban folyó hó 23-án, délelőtt 10 órakor antik és modern bútorok, cseresznye-fa hálók, matracok, székények, szőnyegek, bőrdívány és fotelek, ezüstneműek stb. ke-rülnek árverés alá.

Jégyárba munkás fel-ve-tetik. Barna-u. 16. 1154
Jó családból 4 közép-iskolát végzett fiú fűs-ze-restanulónak felvéle-tik, Csapó 88. 399

